

Koncepce péče o mimořádně nadané děti a žáky pro období let 2009-2013

Zpracovaly PhDr. Jana Zapletalová a PhDr. Světlana Durmeková

Obsah:

Úvod

- I. Zpráva o plnění koncepce péče o nadané děti a žáky (2004-2008) a popis současného stavu
- II. Stávající systém pedagogicko-psychologické podpory vzdělávání nadaných a poradenské péče o nadané ve školách a školských poradenských zařízeních
- III. Hlavní cíle nové koncepce a prioritní oblasti péče o nadané děti a žáky dle úrovně ISCED
- IV. Návrh opatření (konkrétní aktivity zapojených subjektů k zajištění funkčnosti systému péče o nadané)

Příloha: Vzdělávací programy z oblasti péče o nadané realizované IPPP ČR v letech 2004 - 2008

Úvod

V roce 2004 byla MŠMT schválena *Koncepce péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních pro období 2004 – 2008*, jejímž cílem bylo vytvořit systém péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních s podporou integračního vzdělávacího modelu. Nová *Koncepce péče o mimořádně nadané děti a žáky pro období let 2009-2013* rovněž vychází ze zásad inkluzivního vzdělávání a současně respektuje některá specifika pro práci s nadanými žáky, která vyžadují vysokou míru kreativity a didaktických schopností pedagogů.

V různých zemích světa jsou řešeny otázky **koncepce péče** o nadané děti a žáky různě. Všechny země řeší problematiku **včasně identifikace nadání**, v některých zemích se přistupuje k vytváření integračních modelů péče o žáky s nadáním (např. Finsko, Japonsko, Velká Británie, Německo, Švýcarsko atd.), v jiných jsou vytvářeny speciální školy pro nadané (např. USA, Slovensko, Izrael). Česká republika se přiklání k integračnímu modelu a současně umožňuje akceleraci ve vzdělávání (předčasný nástup do školy, přeskokování ročníků) i vznik speciálních skupin v rámci školy, které umožňují postupovat ve výuce rychleji s prvky obohacování učiva a spolupráce s dalšími stupni vzdělávání. Mezinárodní srovnávací studie zaměřené na vytváření koncepcí vzdělávacích a podpůrných programů pro nadané žáky doporučují zejména:

- Respektovat při vytváření vzdělávacích programů a systémů péče o nadané široké spektrum druhů nadání
- Zahrnovat do procesu identifikace nadaných více kritérií než pouze psychologické faktory, které se orientují na identifikaci prostřednictvím standardizovaných testů
- Vytvářet výukové standardy s ohledem na vysoké intelektové požadavky a moderní učební přístupy s podporou poradenských systémů
- Při vytváření výukových standardů respektovat princip flexibility a přístupnosti
- Vytvořit způsoby hodnocení efektivity vytvořených vzdělávacích programů

Nová koncepce se zabývá dalšími opatřeními, které je ještě třeba pro zajištění vzdělávacích potřeb nadaných a přiměřeného rozvoje jejich osobnosti realizovat. Zejména je potřebné **rozšířit stávající systém identifikace nadaných** o jejich **cílené vyhledávání učiteli škol**, zajistit učitelům v oblasti péče o nadané dostatečné vzdělávání (pregraduální i postgraduální); zajistit dostatek didaktických postupů a materiálů pro vlastní vzdělávání nadaných žáků ve školách, popř. i mimo školu.

Péče o mimořádně nadané žáky je součástí vzdělávání v běžných školách všech typů, je založena na modelu integrace těchto žáků, kdy podmínky pro realizaci vzdělávání jsou vymezeny v Rámcovém vzdělávacím programu (dále jen RVP) pro předškolní vzdělávání, v RVP pro základní vzdělávání, v RVP pro gymnázia a v RVP pro obory středního odborného vzdělávání, dále v zákoně č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v Informaci ke vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných zabezpečující realizaci ustanovení §17 zákona č. 561/2004 Sb., a třetí části vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (Věstník MŠMT, sešit 12/2006).

Podpora nadaných žáků ve vzdělávání si vyžaduje spolupráci všech školských subjektů *státních i nestátních neziskových organizací (dále jen NNO), resp. maximálně možné propojení stávajících aktivit těchto subjektů do funkčního systému.*

V první části stručně shrnujeme plnění úkolů stanovených v Koncepci péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních pro období 2004 – 2008 včetně popisu současného stavu péče o nadané ve školách a školských poradenských zařízeních.

Ve druhé části uvádíme stávající systém pedagogicko-psychologické podpory vzdělávání nadaných a poradenské péče o nadané ve školách a školských poradenských zařízeních a prioritní oblasti péče o nadané děti a žáky na vzdělávacích úrovních 0 - 3 dle ISCED (International Standard Classification of Education).

Ve třetí části vymezujeme hlavní cíle nové koncepce.

Čtvrtá část je věnována podpurným mechanismům k zajištění funkčnosti navrženého systému péče o nadané a navrhovaným opatřením.

I. Zpráva o plnění koncepce péče o nadané děti a žáky (období 2004 – 2008) a popis současného stavu péče o nadané děti a žáky ve školách a školských poradenských zařízeních

a) Plnění koncepce péče o nadané v letech 2004-2008

1. Metodické vedení pracovní skupiny psychologů (koordinátorů) PPP pro problematiku nadání

V roce 2004 byla vytvořena pracovní skupina psychologů PPP ze všech 14 krajů pro péči o nadané děti, žáky a studenty. Všichni odborníci byli jmenováni v součinnosti s kraji, po celé období probíhalo v IPPP ČR jejich další vzdělávání orientované na problematiku péče o nadané (např. užívání diagnostických a intervenčních nástrojů, specifika školní práce s nadanými, modely péče o nadané ve světě, atd.), dále se podíleli na realizaci koncepce v krajích, na DVPP, na práci se školami, které se věnovaly ve zvýšené míře nadaným. Pravidelně byla pořádána metodická setkání, která sloužila k výměně zkušeností a k DVPP.

Tito krajsí koordinátoři zajišťují odborné poradenství v oblasti péče o nadané školám, rodičům i ostatním poradenským pracovníkům. Prostřednictvím těchto koordinátorů je nyní vytvořena celonárodní expertní síť pro oblast problematiky vzdělávání nadaných žáků. Koordinátoři zaškolují další pedagogické pracovníky, zejména další psychology PPP, ale také speciální pedagogy PPP a učitele škol. V PPP narůstá počet vyšetřených dětí a žáků, u nichž bylo zjištěno mimořádné nadání – například dle evidence vedené v PPP Brno došlo v posledních sedmi měsících roku 2007

k nárůstu počtu identifikovaných ve skupinách předškolních dětí a žáků 1. stupně základní školy (dále jen ZŠ) shodně o 60%. MŠMT podpořilo zřízení funkce těchto koordinátorů v systému normativního financování tím, že až do konce roku 2008 financuje každému kraji navýšení rozpočtu PPP o 0,5 pracovního úvazku.

2. Longitudinální (průřezový) výzkum zaměřený na výskyt mimořádného nadání v populaci a na charakteristiky mimořádně nadaných

V rámci longitudinálního výzkumu nadaných se uskutečnily všechny plánované aktivity:

- dotazníkové šetření charakteristik nadaných ve věku 2,5-7 let
- analýza kasuistik nadaných, které pro účely výzkumu poskytli členové pracovní skupiny psychologů – krajských koordinátorů
- komparace pedagogického klimatu ve školách běžných a specializovaných na výuku nadaných

3. Standardizace diagnostických nástrojů k identifikaci nadání

Byl standardizován a vydán diagnostický nástroj SON-R 2,5-7. Tento test je již v současné době dostupný na trhu s diagnostickými nástroji. Pracovníci PPP byli s testem seznámeni, proběhl zácvk v jeho užívání. Od standardizace testu SON-R 5-17,5 bylo upuštěno z toho důvodu, že aktuálně je v Holandsku revidována jeho originální verze.

4. Příprava pedagogické diagnostiky pro pedagogy, kteří pracují s nadanými žáky

Od roku 2004 až dosud pracuje v IPPP ČR skupina odborníků – psychologů a oborových didaktiků (většinou vysokoškolských pedagogů), tzv. *Kulatý stůl k nadaným (prof. S. Štech, doc. L. Hříbková, PhDr. M. Rendl, RNDr. M. Macháček, RNDr. J. Zhouf, PhDr. Š. Portešová, RNDr. P. Pudevít, PhDr. P. Nejedlý)*. Tato skupina se podílí mimo svůj přínos v oblasti koncepční a metodické také na přípravě didaktických testů určených k identifikaci nadaných žáků osmých tříd v oblasti českého jazyka, matematiky a přírodních věd. Podílí se na longitudinálním výzkumu. Koncem roku 2008 byly vytvořeny konečné verze těchto nástrojů pro pedagogy, které jsou také předkládány do PV. Byly sumarizovány dotazníky pro pedagogy, které zahrnují psychologické charakteristiky mimořádně nadaných.

5. Vzdelávání psychologů škol, PPP a SPC v oblasti specifik poradenských služeb pro nadané

IPPP připravil a nadále realizuje vzdělávací programy z oblasti péče o nadané žáky pro pedagogy a psychology škol a školských poradenských zařízení. Nejvíce pedagogických pracovníků bylo vzděláváno v letech 2004-5, poté se počet zájemců o vzdělávací programy snížil, též vlivem postupně rostoucí nabídky akreditovaných programů o práci s nadanými, nabízených dalšími subjekty. IPPP, pokud je to možné, realizuje vzdělávací programy i mimo Prahu. Přehled nabízených vzdělávacích programů viz Příloha č.1.

6. Příprava legislativních a prováděcích předpisů pro oblast péče o nadané

IPPP se podílel na přípravě vyhlášky č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, která definuje mimořádně nadaného žáka, pověřuje zjišťováním mimořádného nadání žáků školská poradenská zařízení, uvádí podporná opatření pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků a vymezuje strukturu

individuálního vzdělávacího plánu pro mimořádně nadaného žáka. K zabezpečení péče o nadané žáky byla také vytvořena „Informace ke vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných“ (Věstník MŠMT).

Nepodařilo se etablovat pozici učitele – koordinátora tvorby školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) v té obsahové náplni, jak byla původně navržena – tito koordinátoři se zatím nepodílejí na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů (dále jen IVP) pro žáky mimořádně nadané (a pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami).

b) Popis současného stavu péče o nadané ve školách a ve školských poradenských zařízeních

Identifikace nadaných a tvorba IVP

V současné době je legislativně vymezena skupina dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných včetně možností úprav vzdělávání pro tuto skupinu. Mimořádně nadaným žákem se rozumí takový jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Mimořádné nadání žáka dokládá pedagogicko-psychologické vyšetření ve školském poradenském zařízení; úroveň mimořádného nadání v oblastech pohybových, uměleckých a sociálních posuzuje odborník v příslušném oboru na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Vstupní komplexní vyšetření mimořádného nadání ve školském poradenském zařízení zahrnuje podrobnou analýzu anamnestických dat zjištěných z rodinné anamnézy, vyšetření rozumových schopností, kreativity, osobnosti, zájmů, specifik práce s učivem a strategií myšlení a zejména u předškolních dětí a mladších žáků též pedagogické vyšetření (zrakové a sluchové vnímání, lateralita, písemný projev, čtení a matematika). Kontrolní vyšetření provádí školské poradenské zařízení jednou za rok. V praxi dosud nedokáže řada PPP z důvodů kapacitních i odborných pedagogickou diagnostiku nadaných plnohodnotně zajistit. Rozpracována je například na pracovištích PPP Brno.

Psychologové PPP mají k dispozici standardizované nástroje k diagnostice mimořádného nadání a také standardizovaný neverbální test pro diagnostiku tvořivosti. Speciální pedagogové PPP nemají žádné testy, které by byly určeny (též) k pedagogické diagnostice nadání, proto k tomuto účelu využívají i některé nástroje určené primárně k pedagogické diagnostice specifických poruch učení. V souladu s tím, že legislativa vymezuje skupinu žáků mimořádně nadaných teprve od roku 2005, bylo zatím nejvíce nadaných identifikováno na prvním stupni základní školy. Početně druhou největší skupinou identifikovaných jsou pak děti předškolního věku.

S nárůstem počtu identifikovaných nadaných žáků vzrůstá i počet těch nadaných žáků, kterým školy vytvářejí k zabezpečení jejich vzdělávacích potřeb IVP. Z hlediska úpravy obsahů učiva se při jejich tvorbě využívají zejména **principy obohacování a akcelerace**.

Obohacování učiva a akcelerace

Obohacování učiva zahrnuje rozšiřování učiva, tak aby postihovalo mezioborové souvislosti, prohlubování učiva, tak aby obsahovalo další podrobnosti a detaily, a obohacování učiva v užším slova smyslu, při němž již obsahy učiva překračují rámeček vzdělávacích programů a vycházejí ze specifických zájmů nadaného.

Řada učebnic rozlišuje základní a rozšiřující učivo nebo poskytuje náměty pro obohacování učiva, přímo zásobníky úkolů cíleně vytvořené k obohacování učiva u nadaných žáků zatím nejsou k dispozici.

Akcelerace vzdělávacích obsahů je buď *celková* nebo *dílčí*. Dvěma základními možnostmi celkové akcelerace jsou předčasné zahájení povinné školní docházky a přeskočení ročníku. Dílčí akcelerace se pak omezuje na jeden nebo několik předmětů, ve kterých žák probírá učivo vyššího ročníku. Při dílčí akceleraci musí škola vypracovat pro nadaného žáka IVP.

Formy zařazování žáků do procesu vzdělávání

V souladu s principem dílčí akcelerace může ředitel školy rovněž vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků v některých předmětech. Mezní formou zajištění vzdělávacích potřeb nadaných vycházející z této legislativní možnosti jsou skupiny nadaných žáků o rozsahu třídy, tj. speciální třídy pro mimořádně nadané žáky, zřizované při některých základních školách. Zatím takové třídy existují jenom pro žáky 1. stupně ZŠ.

K rozvoji nadání žáků (nejen mimořádného) v jednotlivých rozumových oblastech, jakož i v pohybových a uměleckých dovednostech jsou též zřizovány třídy s rozšířenou výukou některých předmětů nebo skupin předmětů, a to zejména na úrovních 1-2 dle ISCED. Rozvoj mimořádného nadání v pohybových a uměleckých dovednostech je na těchto úrovních podněcován převážně ve volném čase žáků (tj. paralelně s jejich povinnou školní docházkou), a to zejména v základních uměleckých školách a ve sportovních oddílech.

Nadaní žáci rovněž využívají možnosti účastnit se různých školních i mimoškolních soutěží. Této možnosti ale často nevyužívají mimořádně nadaní žáci (důvodem jsou obvykle jejich osobnostní specifika).

Vzdělávání pedagogů v problematice vzdělávání nadaných

Vzdělávání v oblasti péče o nadané zatím není obligatorní součástí vysokoškolské přípravy budoucích učitelů. Některé vysoké školy (dále jen VŠ) zařazují tematiku vzdělávání nadaných do některých studijních předmětů (a)nebo do výběrových přednášek (např. PedF UK, MU Brno atd.).

V rámci postgraduálního vzdělávání učitelů nebyl u nás dosud vytvořen žádný komplexní vzdělávací program (výcvik) pro oblast vzdělávání nadaných, různé státní i nestátní subjekty nabízejí vzdělávací programy.

Učitelé mají k dispozici jen omezené množství nástrojů, které jsou vhodné k identifikaci nadaných žáků. Většinou se jedná o srovnávací didaktické testy a o testy všeobecných studijních předpokladů, vyvíjené různými státními i nestátními subjekty, jako jsou CZVV (CERMAT), Scio, Kalibro apod. Individuálním podkladem vhodným pro identifikaci nadaných žáků je portfolio žáka (tvořené výstupy ze školní práce, projektovými úkoly a výsledky v různých soutěžích). Občas učitelé využívají také pracovní verze různých posuzovacích škál (většinou se jedná o překlady a úpravy zahraničních nástrojů). Práce s nadanými žáky je proto náročná na čas a na invenci učitelů, připravovat pro tyto žáky specificky upravovaná zadání. Metodickým vodítkem je Informace pro vzdělávání mimořádných nadaných a doporučené didaktické publikace (vydané také v IPPP ČR).

Rovněž chybí vzdělávání v uvedené problematice i u pedagogů volného času a u dalších pracovníků školských zařízení (SVČ, školních družin, školních klubů).

II. Stávající systém pedagogicko-psychologické podpory vzdělávání nadaných a poradenské péče o nadané ve školách a školských poradenských zařízeních

Pedagogicko-psychologickou podporu vzdělávání nadaných zajišťují ve školách ve spolupráci s třídními učiteli zejména výchovní poradci a někdy též učitelé-metodici pro tvorbu ŠVP (resp. oborová didaktika jednotlivých předmětů) a školní psychologové. Dalšími subjekty, kteří se školou v případě potřeby spolupracují při tvorbě (a eventuálně též zajišťování) IVP, jsou pedagogové a trenéři pracující s nadanými v oblasti uměleckého nebo sportovního nadání, pedagogové vyšších stupňů škol dle ISCED a případně další externí odborníci (pro případy IVP zahrnujících akceleraci v některých předmětech). Školní speciální pedagogové a eventuálně též pedagogičtí asistenti se pak podílejí na zajišťování potřeb nadaných se zdravotním postižením. Psychologové a speciální pedagogové školských poradenských zařízení vytvářejí pro školy podklady pro tvorbu IVP založené na psychologické a pedagogické diagnostice nadaných a poskytují k nim učitelům odborné konzultace. **Nově budou mít školy a školská poradenská zařízení k dispozici rovněž metodiku pro tvorbu IVP s vzorovými formuláři IVP, kterou aktuálně dokončuje VÚP.**

Ve školských poradenských zařízeních poskytují poradenské služby hlavně psychologové a speciální pedagogové. Na úrovni krajů dále působí jeden až dva psychologové PPP – koordinátoři péče o nadané, kteří zajišťují expertní a informační činnost a koordinaci činností v péči o nadané v rámci kraje. Speciálně pedagogická centra (dále jen SPC) zajišťují péči o nadané se zdravotním postižením - smyslové a tělesné vady, Aspergerův syndrom (v populaci dětí a žáků s Aspergerovým syndromem je **vyšší výskyt** nadaných ve srovnání s jejich procentuálním zastoupením v celé populační skupině dětí a žáků), poradenskou péči ostatním nadaným a jejich rodičům poskytují PPP.

Na závěr je třeba upozornit, že ač zde byly pedagogicko-psychologická podpora vzdělávání nadaných a poradenská péče o nadané stručně popsány jako dva samostatné bloky, ve skutečnosti se tyto dvě oblasti prolínají jak po stránce obsahové, tak po stránce personálního zajištění.

Prioritní oblasti péče o nadané podle jednotlivých úrovní ISCED a (nové) úkoly specifické pro tyto úrovně

Předškolní věk (ISCED-0)

- identifikace oblastí akcelerovaného vývoje,
- tvorba materiálů a pomůcek pro obohacující aktivity,
- vztahy s vrstevníky,
- pomoc rodině s výchovným vedením nadaného dítěte,
- vzdělávání pedagogických pracovníků,
- předškolní příprava - zejména při zvažování předčasného nástupu do ZŠ.

V oblasti předškolního vzdělávání je třeba identifikovat děti, jejichž vývoj je v některých oblastech akcelerovaný - klíčové je identifikovat zejména ty z nich, jimž prostředí nevytváří dostatek podnětů pro rozvoj jejich potenciálu. Následně je pak možné jejich vývoj odpovídajícím způsobem stimulovat. Akcelerovaný vývoj často vede k rozvoji zájmů odlišných od zájmů vrstevníků, což se může negativně promítat do vytváření a rozvoje sociálních vztahů – proto je důležité věnovat této oblasti náležitou pozornost, tak aby byly případné problémy zachyceny a řešeny hned na jejich počátku. Konečně je třeba zvážit možnost předčasného zahájení povinné školní docházky, jakož i případné předpokládané potřebné úpravy vzdělávacího plánu dítěte po jeho nástupu do první třídy.

Stěžejní úlohu v rozvoji (nadáných) dětí předškolního věku hrají jejich rodiče. Těm je třeba poskytnout poradenskou a informační podporu, typicky na informačním portále a ve školských poradenských zařízeních. Rovněž je třeba informovat učitele mateřských škol a zajistit jim dostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání.

Úkoly:

- 1) Tvorba metodických materiálů pro učitele MŠ (VÚP)
- 2) Nabídka vzdělávacích kursů pro učitele MŠ (IPPP, VÚP, NIDV)

První stupeň základní školy - mladší školní věk (ISCED-1)

V této etapě vzdělávání nadaných žáků je třeba věnovat pozornost:

- vytváření didaktických materiálů pro obohacování učiva, doporučujeme využít výstupů z výzkumného záměru¹,
- tvorbě identifikačních nástrojů pro učitele (a speciální pedagogy PPP),
- vedení portfólia žáka,
- tvorbě IVP a dílčí akceleraci,
- stimulaci rozvoje tvořivosti,
- evaluaci učebních materiálů a výukových programů pro nadané,
- nabídce soutěží a stimulačních mimoškolních aktivit,
- nadaným s dvojí výjimečností (SPUCH, Aspergerův syndrom, smyslově a tělesně handicapovaní),
- nadaným z odlišného kulturního a sociálního prostředí (méně podnětné prostředí),
- vztahům nadaných se spolužáky a s učiteli,
- vzdělávání pedagogických pracovníků.

V předškolním věku se zpravidla spojuje nadání dítěte s jeho akcelerovaným vývojem, projevy nadání tak nemusí být u dítěte vždy jeho jednoznačným potvrzením, diagnostika je důležitým úkolem i na 1. stupni ZŠ. Učitelům mohou usnadnit vyhledávání nadaných žáků speciální didaktické testy a posuzovací škály. Významnou roli má také portfólio žáka, které umožňuje kontinuální sledování úrovně výsledků žáka a významně tak přispívá k předávání podstatných informací o žákovi i při změně vyučujících, při přechodu žáka na jinou školu či na vyšší stupeň školy. Práce s portfóliem umožňuje vyhodnocovat a porovnávat efekt zvolených učebních materiálů a výukových programů na rozvoj žákovy nadání (a jeho osobnosti). Školy by měly vypracovávat soubor kritérií, který by usnadňoval objektivní evaluaci a porovnávání úprav vzdělávacích programů pro nadané žáky.

U nadaných žáků **s tzv. dvojí výjimečností** je pak důležité věnovat se nejen rozvoji jejich nadání, nýbrž podněcovat současně jejich rozvoj v oblastech deficitů, neboť ty mohou rozvoj nadání žáků ve značné míře blokovat a negativně se promítat i do sebepojetí žáka.

Úkoly:

- 1) Tvorba metodických a výukových materiálů pro učitele 1. stupně ZŠ k obohacování a akceleraci učiva (VÚP)

¹ „Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání“ na léta 2007 – 2013 realizovaného katedrou spec. pedagogiky PedF MU, zejm. dílčího cíle č. 3 „Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných“

- 2) Tvorba identifikačních nástrojů pro učitele 1. stupně ZŠ včetně metodiky práce s portfolií žáka (IPPP a VÚP)
- 3) Tvorba evaluačních nástrojů k vyhodnocování efektivity různých vzdělávacích programů pro nadané žáky 1. stupně ZŠ (VÚP)
- 4) Nabídka vzdělávacích kursů pro učitele 1. stupně ZŠ (VÚP, NIDV)
- 5) Nabídka vzdělávacích kurzů pro vychovatele školních družin a pedagogy volného času (NIDM)

Druhý stupeň základní školy - starší školní věk (ISCED-2)

V této etapě vzdělávání je třeba věnovat pozornost:

- identifikaci tří oblastí akademického nadání (český jazyk, matematika a přírodní vědy),
- vyhledávání vhodných materiálů pro výuku,
- rozvoji metakognice,
- dílčí akceleraci, tutorství a mentorství,
- soutěžím,
- on-line vzdělávání a dalším mimoškolním aktivitám pro nadané,
- podvýkonu.

Řada hlavních úkolů zajišťujících péči o nadané žáky na 1. stupni ZŠ je nadále platná i na této úrovni, i když často s jistými modifikacemi – například při obohacování učiva se ve větší míře využívají materiály, které již nejsou součástí školního kurikula, což souvisí mimo jiné s vyhraňováním zájmů nadaných žáků. V tomto období také dochází k tomu, že můžeme s větší mírou jistoty potvrdit mimořádné nadání žáka a odlišit jej od případného akcelerovaného vývoje.

Na této úrovni nadání žáci v rámci plnění své povinné školní docházky již také často potřebují rozšiřování vzdělávací nabídky školy například formou spolupráce s odborníky, obvykle s učiteli z vyšších stupňů škol nebo ze specializovaných institucí. Nadání rovněž ve větší míře využívají ke svému vzdělávání možnosti mimoškolní – například různé soutěže, on-line vzdělávání. Je tak třeba usilovat o **optimální propojení možností školy a mimoškolní nabídky**.

V tomto období dochází také často k rozklíčování podvýkonu některých skrytě nadaných žáků. V tuto dobu si obvykle žáci volí další vzdělávací a profesní dráhu, poradenské aktivity orientované na kariérové poradenství tak často odhalí příčiny podvýkonu skrytě nadaných žáků.

Úkoly:

- 1) Vyhledávání materiálů vhodných pro výuku nadaných na 2. stupni ZŠ (VÚP)
- 2) Podpora tutorství a mentorství (VÚP, NIDM)
- 3) Podpora soutěží (možnost porovnání úrovně znalostí) (NIDM)
- 4) Identifikace tří oblastí akademického nadání (IPPP)
- 5) Metodická pomoc pedagogickým a odborným pracovníkům realizujícím soutěže, popř. informující o on-line vzdělávání (NIDM)

Starší školní věk, adolescence (ISCED-3)

- zajišťování návaznosti na dílčí akcelerace z 2. stupně ZŠ,
- znalostní soutěže,
- on-line vzdělávání a další mimoškolní aktivity pro nadané,

- spolupráce s vysokými školami a vědeckými institucemi,
- kariérové poradenství.

V tomto období dochází obvykle k zařazování žáka na střední nebo vysoké školy. Pokud se dařilo naplňovat hlavní úkoly předchozích úrovní ISCED, je již nadání definováno a rozvíjeno, obvykle ve spolupráci s vysokými školami a vědeckými institucemi.

U některých žáků je nadále potřebné zajišťování poradenských služeb, zejména tam, kde je problematická sociabilita žáků.

Úkoly:

- 1) Podpora tutorství a mentorství (VÚP, NIDM)
- 2) Podpora (znalostních) soutěží a projektové činnosti (NIDM)
- 3) Odborná soustředění (i zahraniční) zaměřená na rozvoj nadání v jednotlivých oborech (NIDM)

III. Hlavní cíle nové koncepce

Péči o nadané děti a žáky se věnuje řada institucí, jejich aktivity však dosud nebyly dostatečně zkoordinovány. Proto je nová koncepce navržena se snahou zahrnout i aktivity dalších subjektů, tak aby bylo možné postupně vytvořit ucelený systém péče o nadané a mimořádně nadané děti a žáky na úrovních 0-3 dle ISCED, a to zejména pro oblast kognitivního nadání, neboť pro oblasti sportovní a uměleckou takový systém z podstatné části již řadu let funguje.

a) zkvalitnit proces diagnostiky dětí a žáků s nadáním ve školním a školském prostředí

Dílčí cíle:

- vymezení jednotlivých ***etap identifikace*** nadaných (nominace, vlastní identifikace, diagnostika, systém benefitů a zařazení do systému podpory)
- identifikace nadaných (psychologická, pedagogická diagnostika, práce s portfoliemi, analýza produktů)
- specifika diagnostiky nadání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, cizinců a sociokulturně znevýhodněných
- vytvoření reprezentativního souboru nástrojů pro identifikaci nadaných (dotazníky a inventáře, psychologické testy, didaktické testy)

b) zajistit podporu rozvoje nadání dětí a žáků v rámci formálního vzdělávání i ve volném čase

Dílčí cíle:

- tvorba a shromažďování výukových materiálů pro práci s nadanými
- tvorba metodických a didaktických materiálů
- rozvinutí péče o mimořádně nadané žáky s další specifickou vzdělávací potřebou
- systém poradenské podpory nadaných ve školách

- organizace vhodných volnočasových aktivit
- organizace soutěží (i s mezinárodní návazností) a navazujících aktivit (odb. soustředění, přípravné kurzy aj.)
- formy mentoringu ve spolupráci s pedagogy středních a vysokých škol, případně s dalšími experty
- formou projektové pomoci zajišťovat různé formy podpory (tutorství, on-line vzdělávání atd.)
- vytvoření podmínek a stanovení kritérií k uznávání výsledků neformálního (on-line) vzdělávání v průběhu dalšího studia či při přijímacím pohovoru při vstupu do zaměstnání
- zajistit vznik středisek podpory nadaných

c) nabídnout pedagogickým pracovníkům přiměřenou podporu v jejich profesní přípravě na práci v oblasti vzdělávání nadaných, zejména prostřednictvím DVPP

Dílčí cíle:

- koordinace vzdělávajících institucí MŠMT v přípravě nabídky vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky z oblasti péče o nadané
- vymezení klíčových znalostí a dovedností pedagogických pracovníků pro práci s nadanými
- zajistit předávání informací o výsledcích systému péče o nadané v ČR fakultám připravujícím učitele prostřednictvím APU (Asociace profese učitelství)
- prostřednictvím komunikace s vedením fakult připravujících učitele zařazovat témata nadání do pregraduální přípravy pedagogů (tj. učitelů, ale i pedagogů volného času)
- zařazovat témata nadání také do postgraduální přípravy pedagogů zejména do programů DVPP
- začlenit práci s nadanými žáky také do RVP pro střední pedagogické školy

d) zprostředkovat veřejnosti dostatek informací o systému péče o nadané s využitím webových stránek MŠMT a příslušných OPŘO (IPPP ČR, VÚP, NIDV, NIDM, NÚOV)

Dílčí cíle:

- shromažďování informací o systému péče o nadané a jejich zpřístupnění veřejnosti
- aktivní šíření a cílené směřování těchto informací k potenciálním cílovým skupinám
- sdílení zkušeností a získávání zpětné vazby k evaluaci systému péče o nadané
- medializace pozitivních výsledků dosažených nadanými dětmi a žáky
- poskytování informací médiím o soutěžních aktivitách pro nadané děti a žáky
- větší informovanost zaměstnavatelů o aktivitách na podporu nadaných
- poskytovat informace o úspěších našich zástupců v mezinárodních předmětových olympiádách a soutěžích
- shromažďovat a poskytovat informace o on-line vzdělávání a navazujících aktivitách pro nadané žáky a jejich rodiče

- vytváření publicitních výstupů z aktivit realizovaných všemi subjekty MŠMT, které se na jejich zajišťování podílejí

e) realizovat výzkumy a rozvíjet mezinárodní spolupráci v oblasti péče o nadané

- pokračovat v longitudinálním výzkumu nadaných, orientovaném na mladší a starší školní věk
- zvýšenou pozornost věnovat žákům, kde je v kombinaci s nadáním další speciální vzdělávací potřeba
- ověřování identifikačních škál a nástrojů
- sledovat výzkumná šetření k tématu nadání v zahraničí, aplikace získaných poznatků ze zahraničních zdrojů i domácího základního a aplikovaného výzkumu, případně šetření realizovaná v ČR, sledování výzkumů i z jiných oblastí, které se věnují vzdělávání, prevenci, volnočasovým aktivitám

IV. Návrh opatření (konkrétní aktivity zapojených subjektů k zajištění funkčnosti systému péče o nadané)

a) oblast identifikace nadaných a tvorba diagnostických a intervenčních nástrojů

IPPP ČR bude pokračovat v tvorbě didaktických testů určených k identifikaci žáků nadaných v oblastech fyziky, chemie a biologie. Dále vytvoří verbální test ke zjišťování kreativity, posuzovací škálu k identifikaci nadaných žáků na 1. stupni ZŠ učitelů a doporučení (standardy) pro pedagogickou diagnostiku nadání v PPP.

Termín: prosinec 2009-12

NIDM svými volnočasovými a soutěžními aktivitami rozšíří možnosti nominace nadaných žáků (TALNET, Středoškolská odborná činnost aj.).

Termín:

IPPP ČR vytvoří ve spolupráci s vydavateli psychodiagnostických nástrojů v ČR další diagnostické nástroje k identifikaci nadání a s tím souvisejícími otázkami kognitivních a kreativních nástrojů.

Dále bude pokračovat ověřování standardizovaného nástroje SON-R pro starší věkovou skupinu 7-18 let.

Termín: 2010 (v závislosti na možnostech financování)

b) oblast podpory nadaných v oblasti metodiky a poradenství

IPPP ČR metodicky řídí činnost školských poradenských zařízení v oblasti poradenských služeb poskytovaných v PPP a SPC nadaným dětem, žákům, rodičům a učitelům. Dále poskytuje informace pro školní poradenská pracoviště, která v rámci projektových úkolů metodicky vede.

Termín: průběžně

IPPP ČR se zabývá také poskytováním poradenských služeb pro nadané žáky cizince. Ve spolupráci s ČŠI zajišťuje poradenský servis pro školy v Lucemburku a Bruselu.

Termín: průběžně

VÚP bude v rámci projektu Metodika II publikovat na www.rvp.cz metody a formy práce s nadanými, digitální učební materiály pro vzdělávání nadaných a didaktické a metodické materiály pro učitele nadaných

Termín: leden 2009-13, průběžně

NIDV bude poskytovat poradenské služby pedagogům v rámci vzdělávacího programu „Osobní konzultace k realizaci ŠVP ZV“.

Termín: průběžně

NIDM bude vytvářet materiály pro pedagogy volného času

NIDM bude ve spolupráci s VŠ pokračovat v nabídce on-line vzdělávání pro nadané v přírodních oborech TALNET

Termín: průběžně

NIDM připravuje vytvoření sítě středisek podpory nadaných tzv. SPONY.

Termín: 2011 – 2012, pilotní ověřování

NIDM poskytuje metodickou pomoc pedagogickým a odborným pracovníkům realizujícím soutěže; bude nabízet školení učitelů k on-line vzdělávání TALNET a dalším soutěžím, praktické semináře a metodickou pomoc organizátorům okresních a krajských kol soutěží; realizuje semináře výměn zkušeností k jednotlivým soutěžím, semináře pro krajské garanty soutěží apod.

Termín: průběžně

c) oblast soutěží a dalších aktivit ke stimulaci rozvoje nadání

Soutěže patří k důležitým aktivitám, které pomáhají rozvíjet nadání a slouží také k vyhledávání nadaných. Samotné soutěže však nemohou být jediným nástrojem k práci s nadanými žáky, protože mimořádně nadaní se ne vždy soutěží zúčastňují. Soutěže jsou organizovány různými subjekty **průběžně**.

NIDM realizuje řadu soutěží (celkem 14, např. Středoškolská odborná činnost, Chemická olympiáda, Olympiáda českého jazyka, Dějepisná olympiáda, Soutěže v cizích jazycích – anglickém, německém, francouzském, ruském, španělském a latinském, Soutěž v programování a další) a vydává tištěné materiály k soutěžím.

Ve spolupráci s vybranými VŠ **NIDM** připravuje odborná soustředění pro nadané v průběhu školního roku, poskytuje nadaným žákům odbornou přípravu na mezinárodní soutěže a pořádá pro ně letní odborná soustředění.

VÚP organizuje soutěž v oblasti matematiky (Pythagoriáda).

NÚOV organizuje odborné soutěže pro nadané žáky (pracoviště STÚ organizuje Mistrovství republiky v grafických disciplínách; pracoviště Centrum fiktivních firem organizuje soutěže v oblasti ekonomiky a podnikání a spolupracuje při organizaci veletrhů fiktivních firem).

Řada nestátních organizací a sdružení organizuje soutěže, např. Mensa organizuje Logickou olympiádu, Jednota českých matematiků a fyziků připravuje řadu soutěží (Matematická a Fyzikální olympiáda, Matematický klokan) atd.

d) oblast vzdělávání pedagogických pracovníků

IPPP ČR připravuje řadu vzdělávacích programů pro práci s nadanými žáky, pro poradenské pracovníky i pro pedagogy. Viz příloha.

VÚP ve spolupráci s IPPP a NIDV vytvoří návrh standardních činností pro učitele v práci s nadanými žáky

Termín: prosinec 2010

VÚP zajistí přípravu lektorů především z hlediska oborových didaktik a metodik.

Termín: prosinec 2010 - 2013

NÚOV zajistí zprostředkovávání informací o aktuální nabídce vzdělávacích programů v oblasti identifikace a podpory rozvoje nadaných dětí a žáků odborným školám.

Termín: 2009 a dále průběžně

NIDV připraví postgraduální vzdělávací program pro učitele nadaných žáků (po vytvoření standardů učitele a ve spolupráci s odborníky v dané oblasti).

Termín: září 2011

NIDM zajistí vzdělávání pedagogických pracovníků středisek volného času, školních klubů a školních družin v oblasti péče o nadané žáky (specifika práce s nadanými ve volném čase).

Termín: říjen 2010

e) oblast informační a koordinační

Pro lepší koordinaci činností v oblasti péče o nadané navrhujeme vytvořit v gesci skupin II, VI a V MŠMT **funkci koordinátora péče o nadané žáky na MŠMT**. IPPP ČR se věnuje především otázkám diagnostiky, vytváření diagnostických a intervenčních nástrojů pro psychology i pedagogy a DVPP v této oblasti. VÚP věnuje pozornost především didaktickým otázkám a úpravám obsahů učiva. NIDV se zaměřuje na DVPP a NIDM na organizování soutěží a navazujících aktivit a zájmových aktivit pro volný čas.

- **webové stránky a periodika**

IPPP ČR na svých webových stránkách vytvoří tematický informační blok *Nadání a nadaní*, který bude určen jak nadaným žákům, jejich rodičům a učitelům, tak široké veřejnosti. Bude na něm poskytovat informace o aktivitách domácích a některých zahraničních organizací (státních i nestátních) a sdružení z oblasti péče o nadané resp. poskytovat kontakty na tyto subjekty.

Termín: květen 2009

Tematika nadání bude prezentována také ve čtvrtletnících Zpravodaj Pedagogicko-psychologického poradenství (ISSN 1214-7230) a ve Školním psychologovi.

Termín: čtvrtletně 2009- 2013

Rovněž **VÚP** bude na portálu www.rvp.cz, který je určen zejména pedagogům předškolního, základního, gymnaziálního a odborného vzdělávání, poskytovat informace o systému péče o nadané a vytvoří zde též prostor pro sdílení zkušeností ze vzdělávání nadaných. Tematika nadání bude prezentována také ve Zpravodaji VÚP a v Newsletterech (2009-13).

Weby **NIDM a NÚOV** (perspektivně též web NPI) + periodika vydávaná těmito subjekty budou poskytovat informace k tomuto tématu příslušným cílovým skupinám.

Web **NIDM** bude i nadále poskytovat informace o soutěžích zaměřených na kognitivně nadané a dalších aktivitách pro nadané, u nás, popř. i v zahraničí, popř. bude poskytovat kontakty na různé organizace domácí i zahraniční (státní i nestátní), které se věnují problematice nadaných a jejich rozvoji.

- **koordinační činnosti**

Bude pokračovat činnost resortní pracovní skupiny k nadaným, kterou vytváří zástupci skupin II, V a VI MŠMT a příslušných OPŘO. Koordinační činnosti s ní spojené bude zajišťovat IPPP ČR.

Termíny setkání: 1x za čtvrtletí

Resortní pracovní skupina k nadaným dále doporučuje iniciovat vznik pracovních skupin k nadaným *na úrovni krajů*. Takové pracovní skupiny již v některých krajích existují. Převážně jsou zatím složené z psychologů PPP. Bylo by vhodné rozšířit síť těchto pracovních skupin i do dalších krajů s tím, že by je tvořili zástupci různých odborníků z oblasti péče o nadané - zejména pedagogů ze všech stupňů škol (tj. mateřských, základních, středních i vysokých), pedagogů volného času a psychologů a případně též zástupci rodičů nadaných. (financování z ESF, 2013).

V souvislosti s tím navrhujeme využít již vybudovanou síť krajských spolupracovníků NIDM - koordinátorů soutěží, kteří působí ve všech krajích ČR v rámci realizace nižších kol soutěží a navazujících aktivit; NIDM každoročně svolává setkání těchto pracovníků ke vzájemné výměně zkušeností.

IPPP ČR bude pokračovat v koordinaci a metodickém vedení pracovní skupiny psychologů PPP – krajských koordinátorů péče o nadané.

Termíny setkání: 1x za čtvrtletí

Dále doporučujeme, aby **VÚP ve spolupráci s IPPP ČR** vytvořil a metodicky vedl pracovní skupinu pedagogů – koordinátorů péče o nadané, jejíž členové budou vykonávat expertní a koordinační činnost a podílet se na vyhledávání a tvorbě výukových materiálů pro pedagogy.

Termín: od roku 2010

f) oblast výzkumu a mezinárodní spolupráce

IPPP ČR bude pokračovat ve sběru a zpracování kasuistických dat o nadaných dětech a žácích v rámci longitudinálního výzkumu. Zaměří se na další věkovou skupinu – na 2. stupeň ZŠ.

IPPP ČR pravidelně vysílá svého zástupce na regionální setkávání odborníků státního sektoru z několika evropských zemí iniciované v roce 2004 rakouskou stranou, v roce 2008 proběhlo setkání ve Varšavě. Tato setkání se konají jednou do roka a slouží k mezinárodní výměně zkušeností v oblasti péče o nadané. Příští setkání se uskuteční na podzim 2009 v Budapešti, připravovanými tématy jsou kreativita a inovace.

Vhodnou formou mezinárodní spolupráce na regionální úrovni by pak měla být realizace různých projektů, které lze spolufinancovat z Evropských sociálních fondů (operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.)

NIDM zpracoval šetření mapující současnou situaci v oblasti péče o nadané, výsledky tohoto šetření jsou již k dispozici na webu NIDM a v Národním registru výzkumu dětí a mládeže.

Příloha:

Vzdělávací programy z oblasti péče o nadané realizované IPPP ČR v letech 2004 - 2008

VZDĚLÁVACÍ A PORADENSKÁ PRÁCE S NADANÝMI DĚTMI, ŽÁKY A STUDENTY

Úvod do problematiky nadání a talentu

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektorka: PhDr. Lenka Hříbková
počet hodin: 6
termín: 25. 3. 2004
uzávěrka přihlášek : 28. 2.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 13/04-1
poplatek : 400,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová

obsah kurzu: Kurz bude zahrnovat seznámení se základní problematikou nadání a talentu a s různými teoretickými modely nadání. Součástí kurzu bude též téma tvořivosti v kombinaci s nadáním (psychologie a teorie tvořivosti). Ve druhé části budou tématem přednášky: vlastnosti nadaných a možnosti identifikace nadaných dětí ve třídě.

Dvakrát výjimeční

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektorka: Mgr. Lucie Novotná
počet hodin: 6
termín: 10. 3. 2004
uzávěrka přihlášek : 28.2.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 13/04-2
poplatek : 400,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová

obsah kurzu: Tématem kurzu bude problematika nadaných dětí v kombinaci s nějakým postižením (tělesným, sluchovým, děti s ADHD, děti slepé apod.).

Nadané děti a studenti s Aspergerovým syndromem

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektorky: Mgr. Veronika Zelinková, Mgr. Lenka Novotná
počet hodin: 6
termín: 19. 4. 2004
uzávěrka přihlášek : 15.3.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 13/04-3
poplatek : 400,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová

obsah kurzu: Tématem kurzu bude problematika nadaných dětí v kombinaci s Aspergerovým syndromem. V první části budou posluchači seznámeni s teoretickými otázkami postižení. A v druhé části bude téma nadaných dětí s AS zasazeno do reality školního prostředí.

Specifika rodiny s nadaným dítětem, nadané dítě v předškolním věku

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektoři: PhDr. Lenka Hříbková, PhDr. Eva Vondráková, rodiče nadaných dětí
počet hodin: 8
termín: 30. 4. 2004
uzávěrka přihlášek : 15.4.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 13/04-4
poplatek : 400,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová
obsah kurzu: Specifika nadaného předškolního dítěte a jeho výchova v rodině. Zkušenosti rodičů nadaných dětí.

Nadání a škola, formy vzdělávání nadaných

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektorka: Mgr. Jitka Sejvalová
počet hodin: 6
termín: 5. 4. 2004
uzávěrka přihlášek : 15.3.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 13/04-5
poplatek : 400,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová
obsah přednášky: Přednáška bude věnována nadaným dětem a jejich realizaci ve škole, možnostem vzdělávání nadaných dětí u nás, inspirace ze zahraničí.

Práce s nadanými dětmi a mládeží v mimoškolním čase

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektorka: Mgr. Jitka Sejvalová
počet hodin: 6
termín: 10. 5. 2004
uzávěrka přihlášek : 25.4.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 13/04-6
poplatek : 400,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová
obsah kurzu: Přednáška bude věnována práci s nadanými v mimoškolním čase, MENZA tábory, Fantasy hry apod.

Problematika nadaných předškoláků

/Určeno pro učitelky mateřských škol, které se přihlásily prostřednictvím koordinátorů péče o nadané, účastnice jsou povinné absolvovat kurz celý./

lektorky: PhDr. L. Hříbková, PhDr. J. Zapletalová, PhDr. L. Valentová, PhDr. A. Kucharská, PhDr. Z. Hadj-Mousová
počet hodin: 40
termín a uzávěrka přihlášek: bude upřesněno do konce září na www.ippp.cz
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/04-1
poplatek: 1650,- Kč
odborný garant : Mgr. Štěpánka Veitzová

obsah kurzu: Kurz se bude věnovat problematice nadání u dětí předškolního věku. Učitelky mateřských škol se budou moci seznámit se zvláštnostmi nadaných předškoláků, v čem se tyto děti mohou odlišovat od svých vrstevníků, seznámí se s metodami odhalování nadání a s metodami péče o nadané předškoláky. Kurz bude rozdělen do 5 dnů po 8 hodinách. Program jednotlivých dnů bude následující:

- 1. den** Koncepce péče o nadané děti v ČR, souvislosti s ŠVP MŠ, možnosti a úskalí
Repetitorium psychologie předškolního věku, nové poznatky
- 2. den** Nadané dítě předškolního věku, charakteristika osobnosti, problémy a zvláštnosti chování
Vyhledávání nadaných dětí předškolního věku
- 3. den** Vyhledávání nadaných dětí předškolního věku (pokračování, identifikační proces, metody)
Možnosti rozvoje nadaných dětí v předškolním věku (programy, metody, úkoly)
- 4. den** Možnosti rozvoje nadaných dětí v předškolním věku (programy, metody, úkoly)
- 5. den** Úskalí zjišťování a rozvíjení nadání u dětí z minorit
Vstup nadaného dítěte do školy, spolupráce se školou a rodinou

Skrýtě nadání (underachievers)

/Určeno pro psychology, učitele, výchovné poradce./

lektorka:	PhDr. Eva Vondráková
počet hodin:	6
termín:	12. 10. 2004 (9, 00-16, 00 hod.)
uzávěrka přihlášek :	22. 9. 2004
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	11/04-2
poplatek :	400,- Kč
odborný garant :	Mgr. Štěpánka Veitzová

obsah semináře: Seminář se bude zabývat dětmi, které plně nerealizují svůj potenciál schopností. J. Freemanová, zakladatelka významné mezinárodní společnosti ECHA (Evropská rada pro vysoké schopnosti, jejich výzkum a rozvoj) uvádí, že v populaci nacházíme obvykle 2-3 % nadaných jedinců. Kdyby však všechny děti měly příslušné podmínky ke svému rozvoji, dokázalo by 20-30 % z nich vyniknout v nějaké oblasti lidské činnosti. Interaktivní seminář poskytne účastníkům (učitelům, psychologům, rodičům) alespoň základní informace, potřebné pro rozpoznání těchto jedinců a náměty na práci s nimi. Lektorkou je předsedkyně Společnosti pro talent a nadání (StaN – pobočka ECHA). Pro ilustraci budou použity kasuistiky z Klubu rodičů StaN – ECHA.

Jednoduchá otázka k zamyšlení: „Může mít „underachiever“ samé jedničky?“ Chcete-li se už předem připravit, podívejte se na <http://stan-echa.euweb.cz>, případně napište e-mail: vondrakova@chello.cz.

Sociální a emocionální charakteristiky a problémy nadaných dětí; Nadané děti

s handicapem

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka:	Mgr. Portešová, PhD.
počet hodin:	6 hodin
termín:	8. 11. 2004 (9, 00-16, 00 hod.)
uzávěrka přihlášek:	20. 10. 2004
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	11/04-3
poplatek :	400,- Kč
odborný garant:	Mgr. Štěpánka Veitzová

obsah přednášky: Tématem budou specifika sociálního a emocionálního vyladění nadaných dětí a možné sociální a emocionální problémy nadaných dětí, jejich výskyt a závažnost. A dále pak dílčí závěry výzkumu, který probíhá na FFMU v Brně.

V další části přednášky se posluchači seznámí s problematikou nadaného dítěte v kombinaci s handicapem (nadané děti s SPU, s Aspergerovým syndromem, s ADHD).

Rozumově nadané děti v předškolním věku

/Přednáška je určena psychologům i pedagogům, kteří nejsou v pracovní skupině zabývající se nadanými předškoláky./

lektorka: Mgr. Portešová, PhD.
počet hodin: 3 hodiny
termín: 22. 11. 2004 (9, 00-12, 00 hod.)
uzávěrka přihlášek: 1.11. 2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/04-4
poplatek : 400,- Kč
odborný garant: Mgr. Štěpánka Veitzová
obsah přednášky: Tématem jsou specifika nadaných předškoláků (akcelerace vývoje, disharmonický vývoj, školní připravenost, adaptace na prostředí MŠ, schopnost číst, psát a počítat, zájmy těchto dětí, vliv školy a rodiny na rozvoj nadaného předškoláka, možnosti diagnostiky učitelem v MŠ)

Matematically nadané děti a jejich specifika, ukázky vyučovací hodiny

/Přednášky a dílny určené psychologům a pedagogům./

lektor: RNDr. J. Zhouf
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
odborný garant: Mgr. Štěpánka Veitzová

Přednáška a dílna I-II:

Aritmetika s netradičními číslicemi. Pokryvání roviny pravidelnými útvary, polymina

počet hodin: 7
termín: 4. 10. 2004
uzávěrka přihlášek: 15.9.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/04-51
poplatek : 400,- Kč
obsah: Přednáška a dílna I. - Od mládí jsme zvyklí počítat s deseti číslicemi 0,1, ..., 9 a zdá se nám to jednoduché. Když ale nahradíme jednu číslici za jinou, začneme se najednou chovat jako malé děti a učíme se vše znovu. Přednáška a dílna II. - Rovinu lze zcela a bez překrývání pokrýt některými pravidelnými mnohoúhelníky. Tato možnost vytváří zajímavé obrazce, pokud si stanovíme požadavek např. na použití pouze jednoho pravidelného mnohoúhelníka nebo na kombinaci několika těchto mnohoúhelníků. Tato pravidelná mnohoúhelníková síť může být základem k pokryvání roviny dalšími pravidelnými útvary, které se nazývají polymina, resp. trojúhelníková a šestiúhelníková zvířata.

Přednáška a dílna III-IV:

Kritéria dělitelnosti. Číselné trojúhelníky.

počet hodin: 7
termín: 3. 11. 2004
uzávěrka přihlášek: 15.10.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/04-52
poplatek : 400,- Kč
obsah: Přednáška a dílna III. - Žáci na základní a střední škole se seznamují s kritérii dělitelnosti pouze několika přirozenými čísly. Navíc je jim to kritérium sděleno jako jediné možné. Ve skutečnosti existuje nekonečně mnoho kritérií dělitelnosti kterýmkoli přirozeným číslem. A není nutné si tato kritéria pamatovat, protože je vždy možné si příslušné kritérium jednoduše odvodit. A lze to provést v libovolné číselné soustavě. Přednáška a dílna IV - S Pascalovým trojúhelníkem se žáci ve škole seznámí. Existují ale i jiná podobná číselná schémata s mnoha zajímavými vlastnostmi. Dalším takovým schématem je Leibnizův trojúhelník, případně trojúhelník pravděpodobností. A k Pascalovu trojúhelníku se váže další zajímavý objekt, a sice Fibonacciho posloupnost.

Přednáška a dílna V-VI:

Tradiční geometrické útvary v netradiční geometrii Číselné průměry

počet hodin: 7
termín: 1. 12. 2004
uzávěrka přihlášek: 15.11.2004
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/04-53
poplatek : 400,- Kč

obsah: Přednáška a dílna V. - I žáci základní školy umí znázornit takové rovinné geometrické objekty, jako jsou přímkou, kružnice, parabola atd. K překvapivé proměně těchto útvarů dojde, pokud začneme měřit vzdálenosti sice netradičním, ale jinak jiným správným způsobem. Přednáška a dílna VI. - Žáci základní i střední školy si odnášejí z celé školní docházky, že existuje aritmetický průměr čísel. Při počítání reálných situací ve škole používají i další číselné průměry, přitom však nevědí, že vlastně nějaký průměr počítají.

Výukové modely a metody práce s nadanými žáky

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jitka Sejvalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 17. 2. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 1. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-1
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah semináře: Frekventanti budou seznámeni s klíčovými pojetími nadaní a nadaných žáků, které mají přímou aplikaci na práci s nadanými ve škole. Budou nastíněny základní modely práce s nadanými, které se používají v našich školách ale především ověřené postupy a modely ze zkušeností s prací s nadanými žáky v zahraničí.

Metody rozvíjení sociálních dovedností u dospívajících nadaných žáků

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Jaroslava Podšubková
počet hodin: 5 hodin
termín: 28. 2. 2005, 10,00 – 15,00
uzávěrka přihlášek: 15. 2. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-2
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Seminář je zaměřen na strategie a metody práce s nadanými žáky a studenty, které rozvíjejí a upevňují sociální dovednosti u této specifické skupiny školních dětí a mládeže. Zabývá se identifikací prosociálně orientovaných vlastností jedince, úlohou učitele a jeho přínosem v rozvíjení a upevňování sociálních a emocionálních dovedností u mladé generace. Pozornost bude také věnována některým zahraničním programům, které pomáhají rozvíjet tyto vlastnosti a které fungují již několik let.

Proces identifikace nadaných dětí ve školním prostředí ZŠ a SŠ

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Lenka Hříbková, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: 1. 3. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 15. 2. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-3
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Cílem semináře je seznámit frekventanty s fázemi identifikačního procesu, s tvorbou identifikační strategie a s metodami identifikace, které může používat zejména učitel. Současně budou podány základní informace o pedagogických i psychologických metodách identifikace a principech rozhodování při přijímání do speciální edukační nabídky pro nadané.

Volnočasová podpora nadaných, herní kluby a vzdělávací campy pro nadané děti

/Určeno pro učitele a psychology./

lektoři: PhDr. Jitka Sejvalová, Václav Fořtík
počet hodin: 6 hodin
termín: 7. 3. 2005, 9,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek: 20. 2. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-4
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah semináře: K plnému rozvoji nadaných dětí bezesporu patří i dostatečná péče ze strany mimoškolních organizací. Např. v USA existují velmi prestižní mimoškolní programy pro nadané žáky, nejvíce v Německu či ve Velké Británii. Seminář vyjde z mezinárodního pohledu na tyto aktivity a představí v současné době vznikající projekt pro nadané ve volnočasové sféře v České republice. Druhou částí semináře bude dílna zaměřená na představení vhodných herních aktivit pro nadané školáky i předškoláky, součástí budou ukázky zajímavých deskových her rozvíjejících některé složky intelektu.

Mezinárodní zkušenosti vzdělávání nadaných

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jitka Sejvalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 25. 3. 2005, 9,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek: 15. 3. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-5
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah semináře: Zatímco studium nadání v našem státě je záležitostí poměrně mladou, kognitivně nadaným žákům se v zahraničí (a to v Evropě i v oblastech mimoevropských) věnují odborníci již řadu let. Seminář seznámí frekventanty se stručným vývojem studia nadání v mezinárodní perspektivě a nastíní současné trendy a převažující styly vedení nadaných žáků ve školním prostředí. V závěru budou účastníci seznámeni s kladnými a zápornými zkušenostmi s určitými vzdělávacími přístupy, porovnány budou integrační a segregační modely práce s nadanými.

Profil učitele nadaných žáků

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 18. 4. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 3. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-6
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Cílem semináře je seznámit účastníky s kompetencemi současného učitele, především jejich didaktickými dovednostmi. Seminář je zaměřen jak na teoretické vymezení specifických didaktických dovedností učitelů pro práci s nadanými žáky, tak na praktický rozvoj těchto dovedností.

Pedagogický pohled na syndrom „underachievement“ (skrytě nadaní žáci)

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Lucie Novotná
počet hodin: 3 hodiny
termín: 26. 4. 2005, 9,00 – 12,00
uzávěrka přihlášek: 10. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-7
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Mezi mimořádně nadanými dětmi existuje početná skupina dětí, které ve škole z různých příčin nedosahují maxima svých schopností. Seminář představí rizika podvýkonnosti (utajeného nadání), které představuje školní docházka pro mimořádně nadané a nastíní postupy a metody odhalování podvýkonnosti u školních dětí, které mohou využívat učitele a také strategie nápravy těchto zažitých vzorců jednání.

Úpravy učiva pro nadané v kontextu zaváděných RVP

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 2. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 17. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-8
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Cílem semináře je seznámit účastníky s možnými úpravami způsobů výuky mimořádně nadaných žáků na ZŠ a SŠ v kontextu se zaváděnými rámcovými vzdělávacími programy např. diferenciací žáků, projektové vyučování, zadávání specifických úkolů, samostatné práce apod.

Vytváření individuálního vzdělávacího plánu pro nadané žáky, úpravy učiva pro nadané žáky na 1. stupni ZŠ

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin: 6 hodin
termín: 9. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 22. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-9
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: V semináři se účastníci seznámí s charakteristikami mimořádně nadaných dětí na 1. stupni ZŠ. Prezentovány budou i vhodné přístupy práce elementaristů s těmito dětmi. V závěru budou představena teoretická východiska vytváření IVP a také praktické zkušenosti s jeho realizací pro nadané dítě na ZŠ.

Alternativní formy vzdělávání mimořádně nadaných

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Lucie Novotná
počet hodin: 6 hodin
termín: 10. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 22. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-10
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Školní práce s nadanými dětmi představuje širokou škálu možností od zapojení v běžné škole až po individuální vzdělávání. Seminář se zaměří na ty méně typické přístupy k metodické práci s nadanými dětmi a na alternativní možnosti vzdělávání těchto žáků. Větší pozornost bude věnována ukončenému experimentu domácího vzdělávání a možnostem navazujícího individuálního vzdělávání těchto žáků dle nového školského zákona. Prezentovány budou i výsledky výzkumu domácího vzdělávání podvýkonných nadaných žáků v českých podmínkách.

Psychodidaktické přístupy v práci s nadanými

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 12. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 29. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-11
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Úprava učiva u nadaných žáků musí respektovat obecné didaktické principy a současně zahrnovat specifika studijních stylů těchto žáků. Seminář se zaměří na možné úpravy učiva, na vytváření portfoliových úloh, na možnosti nominace nadaného žáka učitelem jako jednoho z prostředků identifikace nadaného žáka.

Práce s učebními styly nadaných žáků

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 26. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 9. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-12
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Seminář seznámí účastníky s identifikací studijního stylu se zřetelem k tomu, jak žák zachází se smyslem učiva, s jeho reprodukcí. Bude zabývat i zvláštnostmi osobnosti žáka v kontextu učebních situací, žákovým pojetím učiva, volbou taktiky a strategie učení a analýzou postupů a produktů učení a dále posouzením funkčnosti (dysfunkčnosti) studijního stylu ve vztahu k sociálním aspektům učení u nadaných žáků.

Obohacování učiva a akcelerace – vhodné výukové přístupy v rámci integrace nadaných v běžných školách

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jitka Sejvalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 7. 6. 2005, 10,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek: 20. 5. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-13
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah semináře: V současné době se často hovoří o nutnosti integračního přístupu k mimořádně nadaným žákům ve školách. Frekventanti tohoto semináře se seznámí s hlavními možnostmi a alternativními přístupy vzdělávání mimořádně nadaných žáků v běžných školách. Kurz přiblíží zejména akcelerační principy a různé možnosti obohacování učiva. Pozornost bude věnována také jednotlivým výukovým metodám vhodným pro práci s mimořádně nadanými žáky na základní škole.

Nadané děti se specifickými poruchami učení a chování – pedagogické aspekty

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Lucie Novotná
počet hodin: 3 hodin
termín: 14. 6. 2005, 9,00 – 12,00
uzávěrka přihlášek: 30. 5. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-14
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Nadané děti bývají také tzv. „dvakrát výjimečné“. Nejtypičtějšími projevy dvojí výjimečnosti jsou vysoké nadání a specifická porucha učení nebo chování. V semináři budou představeny projevy a diagnostické postupy při odhalování SPUCH a nastíněny vhodné pedagogické přístupy k těmto žákům, které se osvědčily v zahraničí nebo se uplatňují v našich podmínkách.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v matematice I.

/Určeno pro učitele a psychology./

lektor: RNDr. Jaroslav Zhouf, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 14. 2. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 1. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/05-1
poplatek: 600,- Kč*
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Seminář seznámí účastníky se specifiky práce s matematickými talenty a přiblíží některé zajímavé postupy, které se ve výuce mohou využívat. Od mládí jsme zvyklí počítat s deseti číslicemi 0,1, ..., 9 a zdá se nám to jednoduché. Když ale nahradíme jednu číslici za jinou, začneme se najednou chovat jako malé děti a učíme se vše znovu.

Téma by mělo vyzvat žáky k přemýšlení nad stavbou naší číselné soustavy. Téma je bližší žákům základní školy, může to však být obtížné i pro žáky střední školy i pro učitele.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v matematice II.

/Určeno pro učitele a psychology./

lektor: RNDr. Jaroslav Zhouf, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 16. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/05-2
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Seminář seznámí účastníky se specifiky práce s matematickými talenty a přiblíží některé zajímavé postupy, které se ve výuce mohou využívat. Rovinu lze zcela a bez překrývání pokrýt některými pravidelnými mnohoúhelníky. Tato možnost vytváří zajímavé obrazce, pokud si stanovíme požadavek např. na použití pouze jednoho pravidelného mnohoúhelníka nebo na kombinaci několika těchto mnohoúhelníků. Tato pravidelná mnohoúhelníková síť může být základem k pokrývání roviny dalšími pravidelnými útvary, které se nazývají polymina, resp. trojúhelníková a šestiúhelníková zvířata. Téma by mělo přispět k prohloubení rovinné představivosti a k pochopení základních kombinatorických pravidel. Dobře se tu také procvičí důkazová technika, hlavně důkaz sporem. Netradiční úlohy mohou velice dobře pomoci k identifikaci talentovaných dětí z matematiky, a to na střední i základní škole.

Specifika práce s nadanými žáky na prvním stupni ZŠ – část 1.

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin: 6 hodin

termín: 14. 3. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 3. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/05-3
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Seminář v úvodu seznámí frekventanty se specifiky a projevy raného nadání u začínajících školáků a poskytne přehled využívaných strategií práce s žáky kognitivně nadanými na 1. stupni ZŠ.

Specifika práce s nadanými žáky na prvním stupni ZŠ – část 2.

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin: 6 hodin
termín: 11. 4. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 25. 3. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/05-4
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Seminář je volným pokračováním předchozího semináře Specifika práce s nadanými žáky na 1. stupni ZŠ. Seznámí frekventanty s problematickými rysy osobnosti nadaného školáka a přinese praktické metody rozvíjení kognitivních schopností u mladých školáků.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v občanské výchově I.

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PaedDr. Marie Hrachovcová, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: 20. 4. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 5. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/05-5
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Občanská výchova je předmět vhodný k rozvoji sociálních dovedností, využívá se také význam všeobecných znalostí žáků. Přednáška a dílna poukáže na to, jak se může mimořádné nadání rozvíjet prostřednictvím tohoto předmětu a jak lze vést nadané žáky v těchto hodinách.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v cizích jazycích I.

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorky: PaedDr. Jana Pecháčková, Mgr. Anna Zlámalová
počet hodin: 6 hodin
termín: srpen 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 7. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 11/05-6
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Seminář v úvodu představí specifika verbálně nadaných studentů a poukáže na vhodné přístupy práce s nadanými žáky v cizích jazycích. V druhé části semináře bude následovat praktická dílna s ukázkami vhodných metod využívaných v praxi s nadanými žáky.

Úpravy vzdělávání pro nadané žáky; co by měl psycholog vědět o IVP

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 24. 2. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 10. 2. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-1
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Individuální vzdělávací plán pro nadané žáky, možnosti plánu stanovené školským zákonem a doprovodnými předpisy. Úloha IVP v procesu vzdělávání mimořádně nadaných. Možnosti a formy spolupráce učitelů-metodiků a psychologů na tvorbě a průběžné realizaci IVP. Zapojení rodičů a dalších učitelů při naplňování IVP.

Specifika diagnostiky a psychologických intervencí v práci s nadanými dětmi

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 5. 4. 2005, 10,00 – 15,00
uzávěrka přihlášek: 20. 3. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-2
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Cílem semináře je seznámit psychology s nejčastějšími problémovými okruhy, které se řeší v rámci poradenských intervencí s nadanými dětmi a jejich rodinami. Frekventanti se seznámí s jednotlivými typickými poznávacími a emočními charakteristikami rozumově nadaných dětí, s možnými problémy zejména v sociální a emoční oblasti, se základními postupy preventivního poradenství, skupinového poradenství nadaným studentům a poradenství rodinám. Ve druhé části kurzu se seznámí s diagnostickými metodami a postupy, které se nejčastěji používají k diagnostice rozumových schopností, osobnosti a sociální a emoční adaptace nadaných, u nás a v zahraničí.

Syndrom „underachievement“ – psychologická specifika skrytě nadaných školáků

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Šárka Portešová, Ph. D.
počet hodin: 3 hodiny
termín: 26. 4. 2005, 13,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 10. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-3
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová
obsah semináře: Cílem semináře je seznámit účastníky s psychologickými aspekty podvýkonnosti u nadaných dětí a studentů. Prezentovány budou typy podvýkonných dětí a studentů, etiologie podvýkonu, behaviorální symptomy, a základní postupy psychologické nápravy tohoto nepříznivého jevu. Speciální pozornost bude věnována fenoménu závislosti na dospělém (rodiči, učiteli) a formování podvýkonu u mimořádně nadaných dětí.

„Gender“ problematika u nadaných dětí, nadané dívky

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorky: PhDr. Lenka Hříbková, CSc., PhDr. Jitka Sejvalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 17. 5. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 29. 4. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-4
poplatek: 600,- Kč

odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Seznámení s prvními výzkumy, které se týkaly nadaných dívek a žen, diskuze zjištěných rozdílů zejména v intelektové oblasti. Vliv oblasti nadání dívky na utváření sebepojetí, životní spokojenost nadaných žen a sociální souvislosti problematiky. V návaznosti budou představeny nové zahraniční programy zaměřené na motivační podporu nadaných dívek ve výběru profese v oblastech dosud považovaných za „mužské“ (např. přírodní vědy).

Nadané děti se specifickými poruchami učení a chování - psychologické aspekty

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PaedDr. Eva Ptáčková
počet hodin: 3 hodiny
termín: 14. 6. 2005, 13,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 5. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-5
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Seminář bude věnován diagnostice a nápravě specifických poruch učení u nadaných žáků. Na příkladech z poradenské praxe školního speciálního pedagoga budou představeny konkrétní strategie zvládnání dysfunkcí u mimořádně nadaných žáků.

Využívání nových diagnostických nástrojů a identifikačních postupů v práci s nadanými žáky a studenty

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 16. 6. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 5. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-6
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejvalová

obsah semináře: Od screeningu k nominaci a identifikaci nadání. Přehled pedagogických a psychologických identifikačních postupů nadaných žáků ve vztahu k jejich věku. Přehled diagnostických nástrojů využívaných k diagnostice nadání. Zkušenosti z užívání testu SON-R u předškolních dětí.

Alternativní formy vzdělávání mimořádně nadaných

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Lucie Novotná, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 30. 9. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 15. 9. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-1
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Školní práce s nadanými dětmi představuje širokou škálu možností od zapojení v běžné škole až po individuální vzdělávání. Seminář se zaměří na některé méně typické přístupy k metodické práci s nadanými dětmi a na alternativní možnosti vzdělávání těchto žáků. Větší pozornost bude věnována ukončenému experimentu domácího vzdělávání a možnostem navazujícího individuálního vzdělávání těchto žáků dle nového školského zákona. Prezentovány budou i výsledky výzkumu domácího vzdělávání podvýkonných nadaných žáků v českých podmínkách.

Výukové modely a metody práce s nadanými žáky

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka: PhDr. Jolana Laznibatová, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: listopad 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 9. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-2
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah: Účastníci budou seznámeni s klíčovými pojetími nadání a nadaných žáků, které mají přímou aplikaci na práci s nadanými ve škole. Budou nastíněny základní modely práce s nadanými, které se používají v našich školách, ale především ověřené postupy a modely ze zkušeností s prací s nadanými žáky v zahraničí.

Vytváření individuálního vzdělávacího plánu pro nadané žáky, úpravy učiva pro nadané žáky na 1. stupni ZŠ

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin: 6 hodin
termín: 14. 11. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 4. 11. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-3
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah: V semináři se účastníci seznámí s charakteristikami mimořádně nadaných dětí na 1. stupni ZŠ. Prezentovány budou i vhodné přístupy práce elementaristů s těmito dětmi. V závěru budou představena teoretická východiska vytváření IVP a také praktické zkušenosti s jeho realizací pro nadané dítě na ZŠ.

Mezinárodní zkušenosti vzdělávání nadaných

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 14. 11. 2005, 9,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek: 4. 11. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-4
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová
obsah: Zatímco studium nadání v našem státě je záležitostí poměrně mladou, kognitivně nadaným žákům se v zahraničí (v Evropě i v oblastech mimoevropských) věnují odborníci již řadu let. Seminář seznámí se stručným vývojem studia nadání v mezinárodní perspektivě a nastíní současné trendy a převažující styly vedení nadaných žáků ve školním prostředí. V závěru budou účastníci seznámeni s kladnými a zápornými zkušenostmi s určitými vzdělávacími přístupy, porovnány budou integrační a segregační modely práce s nadanými.

Metody rozvíjení sociálních dovedností u dospívajících nadaných žáků

/Určeno především pro pedagogy a školní psychology./

lektorka: Mgr. Jaroslava Podškubková, Ph.D.
počet hodin: 5 hodin
termín: 7. 11. 2005, 10,00 – 15,00
uzávěrka přihlášek: 27. 10. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-5
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Seminář je zaměřen na strategie a metody práce s nadanými žáky a studenty, které rozvíjejí a upevňují sociální dovednosti u této specifické skupiny školních dětí a mládeže. Zabývá se identifikací prosociálně orientovaných vlastností jedince, úlohou učitele a jeho přínosem v rozvíjení a upevňování sociálních a emocionálních dovedností u mladé generace. Pozornost bude věnována také některým zahraničním programům, které pomáhají rozvíjet tyto vlastnosti a které jsou úspěšně realizovány již několik let.

Vhodné přístupy v rámci integrace nadaných v běžných školách

/Určeno především pro pedagogy./

lektor: PhDr. Vladimír Dočkal, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: 31. 10. 2005, 10,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek: 25. 10. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-6
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: V současné době se často hovoří o nutnosti integračního přístupu k mimořádně nadaným žákům ve školách. Účastníci semináře se seznámí s hlavními možnostmi a alternativními přístupy ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků v běžných školách. Seminář přiblíží zejména integrační principy, dotkne se také specifických možností jako je např. akcelerace a obohacování učiva. Pozornost bude věnována i výsledkům longitudinálního výzkumu, který realizoval lektor na slovenských školách, které integrovaly nadané děti.

Charakteristické školní projevy nadaných dětí, jejich výkonové a fyziologické charakteristiky, skupiny nadaných dětí

/Určeno především pro pedagogy a školní psychology./

lektorka: PhDr. Jolana Laznibatová, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: listopad 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 10. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-7
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: V kontextu výzkumu a studia nadaných dětí se často hovoří nejen o oblasti výkonové, ale také o chování a o fyziologických zvláštích těchto dětí. Kolegové na Slovensku v tomto smyslu realizovali řadu výzkumných šetření. Seminář seznámí s výstupy těchto výzkumů a bude se zabývat také školními projevy nadaných dětí, které mohou sloužit jako součást procesu identifikace nadaného žáka učitelem.

Profil učitele nadaných žáků

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 21. 11. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 6. 11. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 10/05-8
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Cílem semináře je seznámit účastníky s kompetencemi současných učitelů, především s jejich didaktickými dovednostmi. Seminář je zaměřen jak na teoretické vymezení specifických didaktických dovedností učitelů pro práci s nadanými žáky, tak na praktický rozvoj těchto dovedností.

Psychodidaktické přístupy v práci s nadanými

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka:	PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin:	6 hodin
termín:	24. 11. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek:	10. 11. 20052005
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	10/05-9
poplatek:	550,- Kč
odborný garant:	PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah:	Úprava učiva u nadaných žáků musí respektovat obecné didaktické principy a současně zahrnovat specifika studijních stylů těchto žáků. Seminář se zaměří na možné úpravy učiva, na vytváření portfoliových úloh, na možnosti nominace nadaného žáka učitelem jako jednoho z prostředků identifikace nadaného žáka.

Volnočasová podpora nadaných, herní kluby a vzdělávací campy pro nadané děti

/Určeno především pro pedagogy volného času./

lektori:	PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D., Václav Fořtík
počet hodin:	6 hodin
termín:	1. 12. 2005, 9,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek:	15. 11. 2005
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	10/05-10
poplatek:	550,- Kč
odborný garant:	PhDr. Jana Zapletalová
obsah:	K plnému rozvoji nadaných dětí bezesporu patří i dostatečná péče ze strany mimoškolních organizací. V USA např. existují velmi prestižní mimoškolní programy pro nadané žáky, nejinak je tomu např. v Německu či ve Velké Británii. Seminář vychází z mezinárodního pohledu na tyto aktivity a představí v současné době vznikající projekt pro nadané ve volnočasové sféře v České republice. Ve druhé části budou představeny některé herní aktivity vhodné pro nadané školáky i předškoláky, součástí budou ukázky zajímavých deskových her rozvíjejících některé složky intelektu.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v občanské výchově

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka:	PaedDr. Marie Hrachovcová, CSc.
počet hodin:	6 hodin
termín:	21. 10. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek:	8. 10. 2005
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	11/05-1
poplatek:	550,- Kč
odborný garant:	PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah:	Občanská výchova je předmět vhodný k rozvoji sociálních dovedností, využívá také všeobecných znalostí žáků. Přednáška a dílna poukáže na to, jak je možné rozvíjet prostřednictvím tohoto předmětu mimořádné nadání a jak lze vést nadané žáky v hodinách občanské výchovy.

Specifika práce s nadanými žáky na prvním stupni ZŠ - II. díl

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka:	Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin:	6 hodin
termín:	7. 12. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek:	25. 11. 2005
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	11/05-2

poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Seminář je volným pokračováním předchozího semináře Specifika práce s nadanými žáky na 1. stupni ZŠ – I. díl. Seznámí s problematickými rysy osobnosti nadaného školáka a přinese praktické metody rozvíjení kognitivních schopností u nejmladších školáků.

Rodina nadaných dětí

/Určeno především pro pedagogy a psychology./

lektorka: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 25. 11. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 15. 11. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-1
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Ještě než vstoupí nadané dítě do procesu vzdělávání, hraje rodičovská péče stěžejní roli v rozvíjení a podporování jeho schopností. Seminář bude zaměřen především na charakteristiky nadaných dětí v předškolním věku, seznámí s úlohou rodiny v procesu identifikace i rozvoje nadání u dětí předškolního věku, zastaví se i u podpory nadání rodinou školního dítěte. V závěru budou představeny aktivity, které jsou realizovány pro rodiny nadaných dětí v naší republice i v zahraničí.

Současné trendy v péči o nadané, směry do budoucna

/Určeno především pro pedagogy a psychology./

lektorky: Doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc., PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 12. 12. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 2. 12. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-2
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: V semináři budou účastníci seznámeni se zahraničními trendy v problematice nadání a s perspektivou péče o nadané ve vybraných zemích. Dále bude prezentována situace v této oblasti u nás a budou porovnány naše možnosti rozvíjení nadání dětí. Současně seminář představí záměry institucí, které se u nás věnují problematice péče o nadané žáky a studenty.

Úpravy vzdělávání pro nadané žáky; co by měl psycholog vědět o IVP

/Určeno především pro psychology./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 22. 11. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 11. 11. 2005
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 12/05-3
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Individuální vzdělávací plán pro nadané žáky, možnosti plánu stanovené školským zákonem a doprovodnými předpisy. Úloha IVP v procesu vzdělávání mimořádně nadaných. Možnosti a formy spolupráce učitelů-metodiků a psychologů na tvorbě a průběžné realizaci IVP. Zapojení rodičů a dalších učitelů při naplňování IVP.

„Gender“ problematika u nadaných dětí, nadané dívky

/Určeno především pro pedagogy a psychology./

lektorky: **Doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc., PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.**

počet hodin: **6 hodin**

termín: **29. 11. 2005, 9,00 – 16,00**

uzávěrka přihlášek: 18. 11. 2005

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: **12/05-4**

poplatek: **650,- Kč**

odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Seznámení s prvními výzkumy, které se týkaly nadaných dívek a žen, diskuze zjištěných rozdílů zejména v intelektové oblasti. Vliv nadání dívky na utváření sebepojetí, životní spokojenost nadaných žen a sociální souvislosti problematiky. V návaznosti budou představeny nové zahraniční programy zaměřené na motivační podporu nadaných dívek ve výběru profese v oblastech dosud považovaných za „mužské“ (např. přírodní vědy).

Sociální determinace intelektového nadání, vliv genetiky a prostředí na jejich utváření

/Určeno především pro psychology./

lektorka: **Doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc.**

počet hodin: **6 hodin**

termín: **6. 12. 2005, 9,00 – 17,00**

uzávěrka přihlášek: 25. 11. 2005

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: **12/05-5**

poplatek: **650,- Kč**

odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Přednáška bude věnována sociokulturním modelům nadání a možnostem rozvoje nadání vlivem sociokulturních faktorů (zejména vliv rodiny, vrstevnické skupiny a širšího společenského kontextu).

Fyziologické charakteristiky nadaných dětí

/Určeno především pro psychology./

lektorka: **Doc. MUDr. Daniela Ostatníková, CSc.**

počet hodin: **5 hodin**

termín: **24. 11. 2005, 10,00 – 15,00**

uzávěrka přihlášek: 10. 11. 2005

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: **12/05-6**

poplatek: **650,- Kč**

odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Klíčové otázky řešené ve výzkumu, které souvisely s teorií Geschwinda a Galaburdy zveřejněné v r. 1985 (tito autoři sledovali vliv testosteronu v době nitroděložního života na vývoj některých intelektových schopností a také na vývoj levorukosti a poruch imunity). Výzkum porovnával předpubertální děti ve skupině nadaných a jejich vrstevníky v běžné populaci v prostorových schopnostech, ve výskytu levorukosti a poruch imunity (výskyt alergie). V longitudinální studii byl sledován vývoj hladin testosteronu u nadaných v porovnání s běžnou populací a zjišťován vztah testosteronu a vývoj prostorových schopností v průběhu ontogeneze.

Pedagogický pohled na syndrom „underachievement“ (skrytě nadaní žáci)

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka: **Mgr. Lucie Novotná, Ph.D.**

počet hodin: **3 hodiny**

termín: **20. 10. 2005, 13,00 – 16,00**

uzávěrka přihlášek: 30. 9. 2005

místo: KVIC Ostrava, Na Hradbách 27

kód programu: **13/05-1**

poplatek: 400,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Mezi mimořádně nadanými dětmi existuje početná skupina dětí, které ve škole z různých příčin nedosahují maxima svých schopností. Seminář představí rizika podvýkonnosti (utajeného nadání), které představuje školní docházka pro mimořádně nadané, a nastíní postupy a metody odhalování podvýkonnosti u školních dětí, které mohou využívat učitelé, a také strategie nápravy těchto zažitých vzorců.

Syndrom „underachievement“ – psychologická specifika skrytě nadaných školáků

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Šárka Portešová, Ph. D.
počet hodin: 3 hodiny
termín: 20. 10. 2005, 13,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 30. 9. 2005
místo: KVIC Ostrava, Na Hradbách 27
kód programu: 13/05-2
poplatek: 400,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Cílem je seznámit účastníky s psychologickými aspekty podvýkonnosti u nadaných žáků a studentů. Prezentovány budou typy podvýkonných žáků a studentů, etiologie podvýkonu, behaviorální symptomy a základní postupy psychologické intervence v těchto případech. Speciální pozornost bude věnována fenoménu závislosti na dospělém (rodiči, učiteli) a formování podvýkonu u mimořádně nadaných dětí.

Úpravy učiva pro nadané v kontextu zaváděných RVP

/Určeno především pro pedagogy./

lektorka: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 24. 10. 2005, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 10. 10. 2005
místo: KVIC Ostrava, Na Hradbách 27
kód programu: 13/05-3
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Cílem je seznámit účastníky s možnými úpravami způsobů výuky mimořádně nadaných žáků na ZŠ a SŠ v kontextu se zaváděnými rámcovými vzdělávacími programy např. diferenciací žáků, projektové vyučování, zadávání specifických úkolů, samostatné práce apod.

Specifika diagnostiky a psychologických intervencí v práci s nadanými dětmi

/Určeno především pro psychology a pro pedagogy./

lektorka: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 24. 11. 2005, 10,00 – 15,00
uzávěrka přihlášek: 10. 11. 2005
místo: KVIC Ostrava, Na Hradbách 27
kód programu: 13/05-4
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Sejalová

obsah: Cílem je seznámit účastníky s nejčastějšími problémovými okruhy, které se řeší v rámci poradenských intervencí s nadanými dětmi a jejich rodinami. Seminář seznámí s jednotlivými typickými poznávacími a emočními charakteristikami rozumově nadaných dětí, s možnými problémy zejména v sociální a emoční oblasti, se základními postupy preventivního poradenství, skupinového poradenství nadaným studentům a poradenství rodinám. Ve druhé části semináře se účastníci seznámí s diagnostickými metodami a postupy, které se nejčastěji používají k diagnostice rozumových schopností, osobnosti a sociální a emoční adaptace nadaných, u nás a v zahraničí.

Problematika nadaných předškoláků

/Určeno pro učitelky mateřských škol, které se přihlásily prostřednictvím koordinátorů péče o nadané, účastnice jsou povinny absolvovat kurz celý./

- lektorky:** doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc., PhDr. Jana Zapletalová, PhDr. Lidmila Valentová, PaedDr. Anna Kucharská, PhDr. Zuzana Hadj-Moussová
- počet hodin:** 40
- termín, uzávěrka přihlášek:** bude upřesněno na www.ippp.cz
- místo:** IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
- kód programu:** 100/06
- poplatek:** 1650,- Kč
- odborný garant:** PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
- obsah kurzu:** Kurz se bude věnovat problematice nadání u dětí předškolního věku. Učitelky mateřských škol se seznámí se zvláštnostmi nadaných předškoláků, s možnými odlišnostmi těchto dětí od vrstevníků; dále s metodami odhalování nadání a s metodami péče o nadané předškoláky. Kurz bude rozdělen do 5 dnů po 8 hodinách. Program jednotlivých dnů bude následující:
- 1. den** Koncepce péče o nadané děti v ČR, souvislosti s ŠVP MŠ, možnosti a úskalí
Repetitorium psychologie předškolního věku, nové poznatky
 - 2. den** Nadané dítě předškolního věku, charakteristika osobnosti, problémy a zvláštnosti chování
Vyhledávání nadaných dětí předškolního věku
 - 3. den** Vyhledávání nadaných dětí předškolního věku (pokračování, identifikační proces, metody)
Možnosti rozvoje nadaných dětí v předškolním věku (programy, metody, úkoly)
 - 4. den** Možnosti rozvoje nadaných dětí v předškolním věku (programy, metody, úkoly)
 - 5. den** Úskalí zjišťování a rozvíjení nadání u dětí z minorit
Vstup nadaného dítěte do školy, spolupráce se školou a rodinou

Volnočasová podpora nadaných, herní kluby a vzdělávací campy pro nadané děti

/Určeno pro učitele a psychology./

- lektori:** PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D., Václav Fořtík
- počet hodin:** 6 hodin
- termín:** 10. 3. 2006, 9,00 – 16,00
- uzávěrka přihlášek:** 25. 2. 2006
- místo:** IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
- kód programu:** 101/06
- poplatek:** 550,- Kč
- odborný garant:** PhDr. Jana Zapletalová
- obsah semináře:** K plnému rozvoji nadaných dětí bezesporu patří i dostatečná péče ze strany mimoškolních organizací. Např. v USA existují velmi prestižní mimoškolní programy pro nadané žáky, nejinak je tomu např. v Německu či ve Velké Británii. Východiskem semináře bude mezinárodní pohled na tyto aktivity, seminář seznámí s v současné době vznikajícím projektem pro nadané ve volnočasové sféře v České republice. Druhou částí semináře bude dílna zaměřená na představení vhodných herních aktivit pro nadané školáky i předškoláky, součástí budou ukázky zajímavých deskových her rozvíjejících některé složky intelektu.

Výukové modely a metody práce s nadanými žáky

/Určeno pro učitele a psychology./

- lektorka:** PhDr. Jolana Laznibatová, CSc.
- počet hodin:** 6 hodin
- termín:** 26. 5. 2006, 9,00 – 16,00
- uzávěrka přihlášek:** 20.2.2006
- místo:** IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
- kód programu:** 102/06
- poplatek:** 600,- Kč
- odborný garant:** PhDr. Jana Zapletalová
- obsah semináře:** Frekventanti budou seznámeni s klíčovými pojetími nadání a nadaných žáků, které mají přímou aplikaci do práce s nadanými ve škole. Budou nastíněny základní modely práce s nadanými, které se používají v našich školách, ale především ověřené postupy a modely ze zkušeností s prací s nadanými žáky v zahraničí.

Metody rozvíjení sociálních dovedností u dospívajících nadaných žáků

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Jaroslava Podškubková, Ph.D.

počet hodin: 5 hodin

termín: 27.3. 2006, 10,00 – 15,00

uzávěrka přihlášek: 10.3.2006

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: 103/06

poplatek: 550,- Kč

odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah semináře: Seminář je zaměřen na strategie a metody práce s nadanými žáky a studenty, které rozvíjejí a upevňují sociální dovednosti u této specifické skupiny školních dětí a mládeže. Zabývá se identifikací prosociálně orientovaných vlastností jedince, úlohou učitele a jeho přínosem v rozvíjení a upevňování sociálních a emocionálních dovedností u mladé generace. Pozornost bude také věnována některým zahraničním programům, které pomáhají rozvíjet tyto vlastnosti a které jsou úspěšně realizovány již několik let.

Proces identifikace nadaných dětí ve školním prostředí ZŠ a SŠ

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc.

počet hodin: 6 hodin

termín: 24. 3. 2006, 9,00 – 16,00

uzávěrka přihlášek: 3. 3. 2006

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: 104/06

poplatek: 600,- Kč

odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah semináře: Cílem semináře je seznámit účastníky s fázemi identifikačního procesu, s tvorbou identifikační strategie a s metodami identifikace, které může používat zejména učitel. Současně budou podány základní informace o pedagogických i psychologických metodách identifikace a principech rozhodování při přijímání do speciální edukační nabídky pro nadané.

Rodina nadaných dětí

/Určeno především pro pedagogy, předškolní pedagogy, rodiče a psychology./

lektorka: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

počet hodin: 6 hodin

termín: 7. 4. 2005, 9,00 – 16,00

uzávěrka přihlášek: 20. 3. 2004

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: 105/06

poplatek: 550,- Kč

odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah: Ještě než vstoupí nadané dítě do procesu vzdělávání, hraje rodičovská péče stěžejní roli v rozvíjení a podporování jeho schopností. Seminář bude zaměřen především na charakteristiky nadaných dětí v předškolním věku, seznámí s úlohou rodiny v procesu identifikace i rozvoje nadání u dětí předškolního věku, zastaví se i u podpory nadání rodinou školního dítěte. V závěru budou představeny aktivity, které jsou realizovány pro rodiny nadaných dětí v naší republice i v zahraničí.

Úpravy vzdělávání pro nadané žáky; co by měl psycholog vědět o IVP

/Určeno pro speciální pedagogy a psychology./

lektorka: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

počet hodin: 4 hodiny

termín: 5. 5. 2006, 10,00 – 14,00
uzávěrka přihlášek: 20. 4. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 106/06
poplatek: 400,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová
obsah semináře: Individuální vzdělávací plán pro nadané žáky, možnosti plánu stanovené školským zákonem a doprovodnými předpisy. Úloha IVP v procesu vzdělávání mimořádně nadaných. Možnosti a formy spolupráce učitelů-metodiků a psychologů na tvorbě a průběžné realizaci IVP. Zapojení rodičů a dalších učitelů při naplňování IVP.

Vytváření individuálního vzdělávacího plánu pro nadané žáky na základní škole, úpravy učiva pro nadané žáky na 1. stupni ZŠ

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová, PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 12. 5. 2006, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 25.4.06
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 107/06
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah semináře: V semináři se účastníci seznámí s charakteristikami mimořádně nadaných dětí na 1. stupni ZŠ. Prezentovány budou i vhodné přístupy práce elementaristů s těmito dětmi. V závěru budou představena teoretická východiska vytváření IVP a také praktické zkušenosti s jeho realizací pro nadané dítě na ZŠ.

Specifika práce s nadanými žáky na prvním stupni ZŠ – část 1.

/Určeno pro učitele ./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin: 6 hodin
termín: 22. 5. 2006, 9,00 – 16,00
uzávěrka přihlášek: 5.5.06
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 108/06
poplatek: 500,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah semináře: Seminář v úvodu seznámí účastníky se specifiky a projevy raného nadání u začínajících školáků a poskytne přehled využívaných strategií práce s žáky kognitivně nadanými na 1. stupni ZŠ. Dále se bude věnovat problematickým rysům osobnosti nadaného školáka a přinese praktické metody rozvíjení kognitivních schopností u mladých školáků.

Obohacování učiva a akcelerace – vhodné výukové přístupy výuky nadaných

/Určeno pro učitele a psychology./

lektorka: PhDr. Jolana Laznibatová, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: červen 2006, 10,00 – 17,00
uzávěrka přihlášek: 20.5.06
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 109/06
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah semináře: V současné době se často hovoří o nutnosti integračního přístupu k mimořádně nadaným žákům ve školách. Účastníci tohoto semináře se seznámí s hlavními možnostmi a alternativními přístupy vzdělávání mimořádně nadaných žáků v běžných školách. Kurz přiblíží zejména akcelerační principy a různé možnosti obohacování učiva.

Pozornost bude věnována také jednotlivým výukovým metodám vhodným pro práci s mimořádně nadanými žáky na speciální škole pro nadané.

Specifika diagnostiky a psychologických intervencí v práci s nadanými dětmi

/Určeno pro psychology./

lektorka: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.
počet hodin: 5 hodin
termín: 8. 6. 2006, 10,00 – 15,00
uzávěrka přihlášek: 20. 5. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 110/06
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah semináře: Cílem semináře je seznámit psychology s nejčastějšími problémovými okruhy, které se řeší v rámci poradenských intervencí s nadanými dětmi a jejich rodinami. Účastníci se seznámí s jednotlivými typickými poznávacími a emočními charakteristikami rozumově nadaných dětí, s možnými problémy zejména v sociální a emoční oblasti, se základními postupy preventivního poradenství, skupinového poradenství nadaným studentům a poradenství rodinám. Ve druhé části kurzu se seznámí s diagnostickými metodami a postupy, které se nejčastěji používají k diagnostice rozumových schopností, osobnosti a sociální a emoční adaptace nadaných, u nás a v zahraničí.

Využívání nových diagnostických nástrojů a identifikačních postupů v práci s nadanými žáky a studenty

/Určeno pro psychology./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 15. 6. 2006 9,00 - 16,00
uzávěrka přihlášek: 1. 6. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 111/06
poplatek: 550,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah semináře: Od screeningu k nominaci a identifikaci nadání. Přehled pedagogických a psychologických identifikačních postupů nadaných žáků ve vztahu k jejich věku. Přehled diagnostických nástrojů využívaných k diagnostice nadání. Zkušenosti z užívání testu SON-R u předškolních dětí.

Nabídka mimořádného kurzu ve vašem regionu

Uvedený kurz reaguje na zvyšující se potřebu škol věnovat svou péči mimořádně nadaným žákům v rámci integrace na běžných školách. Místo konání, termín i obsah akce bude proto přizpůsoben potřebám těch škol či vzdělávacích institucí, které si kurz vyžadají v jejich regionu.

Specifika práce s mimořádně nadanými žáky na základní škole

/Určeno především pro učitele ZŠ./

lektorky: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D., Mgr. Tereza Krčmářová,
PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: dle zájmu, bude uveřejněn aktuálně na www.ippp.cz
kód programu: 112/06
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah semináře: Seminář je rozdělen na dvě části. První část vyjasňuje specifické osobnostní a výukové charakteristiky populace mimořádně nadaných žáků, poskytuje základní informace o studiu nadaných žáků. Druhá část je věnována možnostem práce s těmito žáky na základní škole, zaměřuje se především na specifika žáků mimořádně nadaných na 1. stupni ZŠ. Seminář poukazuje také na techniku tvorby IVP a

základní možnosti individualizace vzdělávání, které jsou na běžné ZŠ přístupné. Doporučeno všem pedagogům škol, které se v rámci svých ŠVP chtějí specializovat na péči o mimořádně nadané žáky.

Otazníky výchovy nadaného dítěte

/Určeno především pro rodiče./

lektor:	PhDr. David Heider
počet hodin:	6
termín:	19. 9. 2006 (9.00-16.00)
uzávěrka přihlášek:	10. 9. 2006
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	100/06
poplatek:	650,- Kč
odborný garant:	PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: Kurz je zaměřen na specifika vývoje nadaných dětí, jejich pozici v kolektivu vrstevníků, osobnostní charakteristiky, možná úskalí, které doprovázejí vývoj nadaných dětí v oblasti chování, psychické rovnováhy a kvality vztahů s dospělými i vrstevníky. Kurz je zaměřen na problematiku z pohledu rodičů, nastoluje důležitá témata a nabízí odpovědi na možné otázky ohledně výchovy a doprovázení nadaných dětí jejich vývojovými úkoly.

Identifikace mimořádně nadaného dítěte psychologem a učitelem

/Určeno pro pedagogické pracovníky ZŠ – učitele, výchovné poradce a další pedagogické pracovníky./

lektorky:	Mgr. Šárka Portešová, Ph.D., doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc.
počet hodin:	6 hodin
termín:	27. 10. 2006 (9.00-16.00)
uzávěrka přihlášek:	10. 10. 2006
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	101/06
poplatek:	650,- Kč,
odborný garant:	PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Kurz si klade za cíl seznámit účastníky s fázemi identifikačního procesu, s tvorbou identifikační strategie a s metodami identifikace mimořádně nadaných dětí, které může používat zejména učitel. Současně budou podány základní informace o pedagogických i psychologických metodách identifikace a principech rozhodování při přijímání do speciální edukační nabídky pro nadané.

Vhodné přístupy v rámci integrace nadaných v běžných školách

/Určeno především pro pedagogy základních a středních škol./

lektorka:	PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin:	6
termín:	31. 10. 2006 (9.00-16.00)
uzávěrka přihlášek:	10. 10. 2006
místo:	IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu:	102/06
poplatek:	650,- Kč
odborný garant:	PhDr. Jana Zapletalová

obsah kurzu: V současné době se často hovoří o nutnosti integračního přístupu k mimořádně nadaným žákům ve školách. Účastníci kurzu se seznámí s hlavními možnostmi a alternativními přístupy ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků v běžných školách. Kurz přiblíží zejména integrační principy, dotkne se také specifických možností jako je např. akcelerace a obohacování učiva. Pozornost bude věnována i výsledkům longitudinálního výzkumu, který realizoval lektor na slovenských školách, které integrovaly nadané děti.

Mezinárodní zkušenosti vzdělávání nadaných

/Určeno především pro pedagogy a psychology./

lektorka: PhDr. Jana Jurášková, Ph.D.
počet hodin: 5
termín: 13. 11. 2006 (10.00-17.00)
uzávěrka přihlášek: 1. 10. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 103/06
poplatek: 700,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah kurzu: Zatímco studium nadání v našem státě je záležitostí poměrně mladou, kognitivně nadaným žákům se v zahraničí (v Evropě i v oblastech mimoevropských) věnují odborníci již řadu let. Kurz seznámí se stručným vývojem studia nadání v mezinárodní perspektivě a nastíní současné trendy a převažující styly vedení nadaných žáků ve školním prostředí. V závěru budou účastníci seznámeni se zkušenostmi s určitými vzdělávacími přístupy, porovnány budou integrační a segregáční modely práce s nadanými z pohledu lektora, který má vlastní zkušenost v rámci speciální školy pro mimořádně nadané žáky na Slovensku.

Metody práce s nadanými žáky na 1. stupni ZŠ a způsoby jejich hodnocení

/Určeno především pro učitele 1. stupně ZŠ./

lektorka: Mgr. Tereza Krčmářová
počet hodin: 6
termín: 6. 11. 2006 (9.00-16.00)
uzávěrka přihlášek: 20. 10. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 104/06
poplatek: 600,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: Úspěšná realizace péče o nadané žáky na základních školách je ve velké míře závislá na využívání vhodných výukových metod a strategií, které je schopen používat učitel. Kurz přinese základní informace o škále doporučených metod a vhodných vzdělávacích přístupů, které může volit primární pedagog při diferenciaci svých výukových činností pro mimořádně nadaného žáka v běžné třídě. Druhá část kurzu bude věnována aspektům hodnocení nadaného žáka na 1. stupni ZŠ.

Role rodiny ve vzdělávání mimořádně nadaného dítěte; jak dobře připravit nadané dítě na vstup do školy

/Určeno především pro rodiče a předškolní pedagogy./

lektori: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D., PhDr. David Heider
počet hodin: 6
termín: 28. 11. 2006 (9.00-16.00)
uzávěrka přihlášek: 11. 11. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 105/06
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah kurzu: Ještě než vstoupí nadané dítě do procesu vzdělávání, hraje rodičovská péče stěžejní roli v rozvíjení a podporování jeho schopností. Kurz bude zaměřen především na charakteristiky nadaných dětí v předškolním věku, seznámí s úlohou rodiny v procesu identifikace i rozvoje nadání. Pozornost bude věnována také problematice sociálních a vztahových dovedností nadaného dítěte v předškolním věku. V závěru budou představeny aktivity, které jsou realizovány pro rodiny nadaných dětí v naší republice i v zahraničí.

Charakteristické školní projevy nadaných dětí, jejich výkonové a fyziologické charakteristiky, skupiny nadaných dětí

/Určeno především pro pedagogy, psychology a rodiče./

lektorka: PhDr. Jana Jurášková, Ph.D.
počet hodin: 5
termín: 4. 12. 2006 (12.00-17.00)
uzávěrka přihlášek: 30. 10. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 106/06
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
obsah kurzu: V kontextu výzkumu a studia nadaných dětí se často hovoří nejen o oblasti výkonové, ale také o chování a o fyziologických zvláštích těchto dětí. Kurz seznámí s výstupy současných výzkumů a bude se zabývat také školními projevy nadaných dětí, které mohou sloužit jako součást procesu identifikace nadaného žáka učitelem.

Volnočasová podpora nadaných, herní kluby a vzdělávací campy pro nadané děti

/Určeno především pro rodiče a pedagogy volného času./

lektori: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D., Václav Fořtík
počet hodin: 6
termín: 5. 12. 2006 (9.00-16.00)
uzávěrka přihlášek: 15. 11. 2006
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 107/06
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová
obsah kurzu: K plnému rozvoji nadaných dětí bezesporu patří i dostatečná péče ze strany mimoškolních organizací. V USA např. existují velmi prestižní mimoškolní programy pro nadané žáky, jinak je tomu např. v Německu či ve Velké Británii. Kurz vychází z mezinárodního pohledu na tyto aktivity a představí v současné době vznikající projekt pro nadané ve volnočasové sféře v České republice. Ve druhé části budou představeny některé herní aktivity vhodné pro nadané školáky i předškoláky, součástí budou ukázky zajímavých deskových her rozvíjejících některé složky intelektu.

Specifika práce s mimořádně nadanými žáky na základní škole*

/Určeno především pro učitele ZŠ./

lektorky: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D., Mgr. Tereza Krčmářová,
Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.
počet hodin: 6
termín: libovolný, dle domluvy 2006 (9.00-15.30)
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová
obsah kurzu: Kurz je rozdělen na dvě části. První část vyjasňuje specifické osobnostní a výukové charakteristiky populace mimořádně nadaných žáků, poskytuje základní informace o studiu nadaných žáků. Druhá část je věnována možnostem práce s těmito žáky na základní škole, zaměřuje se především na specifika žáků mimořádně nadaných na 1. stupni ZŠ. Seminář poukazuje také na techniku tvorby IVP a základní možnosti individualizace vzdělávání, které jsou na běžné ZŠ přístupné. Doporučeno všem pedagogům škol, které se v rámci svých ŠVP chtějí specializovat na péči o mimořádně nadané žáky.

* Kurz je chápán jako výjezdní nabídka do škol, které si kurz objednají pro účely proškolení vlastního pedagogického sboru. Podmínkou realizace tohoto výjezdního kurzu je účast min. 15 frekventantů z řad pedagogických pracovníků.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v matematice

/Určeno pro učitele ZŠ a další pedagogické pracovníky./

lektor: RNDr. Jaroslav Zhouf, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 12. 2. 2007
uzávěrka přihlášek: 26. 1. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9

kód programu: 100/06
poplatek: 650,- Kč,
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Kurz seznámí účastníky se specifiky práce s matematickými talenty a přiblíží některé zajímavé postupy, které se ve výuce mohou využívat. Jako příklad konkrétního učiva využitelného pro nadané žáky bude představena práce s rovinou. Rovinu lze zcela a bez překrývání pokrýt některými pravidelnými mnohoúhelníky. Tato možnost vytváří zajímavé obrazce, pokud si stanovíme požadavek např. na použití pouze jednoho pravidelného mnohoúhelníku nebo na kombinaci několika těchto mnohoúhelníků. Tato pravidelná mnohoúhelníková síť může být základem k pokrývání roviny dalšími pravidelnými útvary, které se nazývají polymina, resp. trojúhelníková a šestiúhelníková zvířata. Téma by mělo přispět k prohloubení rovinné představivosti a k pochopení základních kombinatorických pravidel. Účastníci si také procvičí důkazovou techniku, především důkaz sporem. Netradiční úlohy mohou velice dobře pomoci k identifikaci talentovaných dětí z matematiky.

Práce s učebními styly nadaných žáků

/Určeno pro pedagogické pracovníky ZŠ – učitele, výchovné poradce a další pedagogické pracovníky./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 22. 3. 2007
uzávěrka přihlášek: 28. 2. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 101/07
poplatek: 650,- Kč,
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Kurz seznámí účastníky s identifikací studijního stylu se zřetelem k tomu, jak žák zachází se smyslem učiva, s jeho reprodukcí. Bude se zabývat i zvláštnostmi osobnosti žáka v kontextu učebních situací, žákovým pojetím učiva, volbou taktiky a strategie učení a analýzou postupů a produktů učení a dále posouzením funkčnosti (dysfunkčnosti) studijního stylu ve vztahu k sociálním aspektům učení u nadaných žáků.

Psychodidaktické přístupy v práci s nadanými

/Určeno pro pedagogické pracovníky ZŠ – učitele, výchovné poradce a další pedagogické pracovníky./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 19. 4. 2007
uzávěrka přihlášek: 30. 3. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 102/07
poplatek: 650,- Kč,
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah: Úprava učiva u nadaných žáků musí respektovat obecné didaktické principy a současně zahrnovat specifika studijních stylů těchto žáků. Kurz se zaměří na možné úpravy učiva, na vytváření portfoliových úloh, na možnosti nominace nadaného žáka učitelem jako jednoho z prostředků identifikace nadaného žáka.

Identifikace mimořádně nadaného dítěte psychologem a učitelem

/Určeno především pro pedagogy a školní psychology./

lektorky: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D. ,
doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc.
počet hodin: 6 hodin
termín: 17. 5. 2007 (9.00-16.00)
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, Praha 9
kód programu: 103/07
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: Cílem kurzu je seznámit účastníky s fázemi identifikačního procesu, s tvorbou identifikační strategie a s metodami identifikace, které může používat zejména učitel. Současně budou podány základní informace o

pedagogických i psychologických metodách identifikace a principech rozhodování při přijímání do speciální edukační nabídky pro nadané.

Vhodné přístupy v rámci integrace nadaných v běžných školách

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 5. 11. 2007
uzávěrka přihlášek: 22. 10. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 100/07
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. Jana Zapletalová

obsah kurzu: V současné době se často hovoří o nutnosti integračního přístupu k mimořádně nadaným žákům ve školách. Kurz je připraven se záměrem podpořit vytváření příznivých podmínek k integraci žáků mimořádně nadaných v běžných základních školách. Účastníci kurzu se seznámí s hlavními možnostmi a alternativními přístupy ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků v běžných školách. Kurz přiblíží zejména integrační principy, dotkne se také specifických možností jako je např. akcelerace a obohacování učiva.

Mezinárodní zkušenosti vzdělávání nadaných

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: PhDr. Jana Jurášková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 12. 11. 2007
uzávěrka přihlášek: 29. 10. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 101/07
poplatek: 700,- Kč
odborní garanti: PhDr. David Heider, PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: Zatímco studium nadání v našem státě je záležitostí poměrně mladou, kognitivně nadaným žákům se v zahraničí (v Evropě i v oblastech mimoevropských) věnují odborníci již řadu let. Kurz seznámí se stručným vývojem studia nadání v mezinárodní perspektivě a nastíní současné trendy a převažující styly vedení nadaných žáků ve školním prostředí. V závěru budou účastníci seznámeni se zkušenostmi s určitými vzdělávacími přístupy, budou porovnány integrační a segregáčnické modely práce s nadanými z pohledu lektora, který má vlastní zkušenost v rámci speciální školy pro mimořádně nadané žáky na Slovensku.

Charakteristické školní projevy nadaných dětí, jejich výkonové a fyziologické charakteristiky, skupiny nadaných dětí

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: PhDr. Jana Jurášková, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 13. 11. 2007
uzávěrka přihlášek: 30. 10. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 102/07
poplatek: 650,- Kč
odborní garanti: PhDr. David Heider, PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: V kontextu výzkumu a studia nadaných dětí se často hovoří nejen o oblasti výkonové, ale také o chování a o fyziologických zvláštностech těchto dětí. Kurz seznámí s výstupy současných výzkumů a bude se zabývat také školními projevy nadaných dětí, které mohou sloužit jako součást procesu identifikace nadaného žáka učitelem.

Psychodidaktické přístupy v práci s nadanými

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 29. 11. 2007
uzávěrka přihlášek: 13. 11. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 103/07
poplatek: 650,- Kč
odborní garanti: PhDr. David Heider, PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: Úprava učiva u nadaných žáků musí respektovat obecné didaktické principy a současně zahrnovat specifika studijních stylů těchto žáků. Kurz se zaměří na možné úpravy učiva, na vytváření portfoliových úloh, na možnosti nominace nadaného žáka učitelem jako jednoho z prostředků identifikace nadaného žáka.

Práce s učebními styly nadaných žáků

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6 hodin
termín: 30. 11. 2007
uzávěrka přihlášek: 15. 11. 2007
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 104/07
poplatek: 650,- Kč
odborní garanti: PhDr. David Heider, PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.

obsah kurzu: Kurz seznámí účastníky s identifikací studijního stylu se zřetelem k tomu, jak žák zachází se smyslem učiva, s jeho reprodukcí. Bude se zabývat i zvláštnostmi osobnosti žáka v kontextu učebních situací, žákovým pojetím učiva, volbou taktiky a strategie učení a analýzou postupů a produktů učení a dále posouzením funkčnosti (dysfunkčnosti) studijního stylu ve vztahu k sociálním aspektům učení u nadaných žáků.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v matematice

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: RNDr. Jaroslav Zhouf, Ph.D.
počet hodin: 6 hodin
termín: 4. 12. 2007, začátek v 10.00 hod.
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 105/07
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Kurz seznámí účastníky se specifiky práce s matematickými talenty a přiblíží některé zajímavé postupy, které se ve výuce mohou využívat. Téma by mělo přispět k prohloubení rovinné představivosti a k pochopení základních kombinatorických pravidel. Účastníci si také procvičí důkazovou techniku, především důkaz sporem. Netradiční úlohy mohou velice dobře pomoci k identifikaci talentovaných dětí z matematiky, a to na střední i základní škole.

Práce s učebními styly nadaných žáků

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektorka: **PhDr. Jana Zapletalová**
počet hodin: 6
termín: 7. 2. 2008 (10.00-16.30 hod.)
uzávěrka přihlášek: 24. 1. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 200/08
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Kurz seznámí účastníky s identifikací studijního stylu se zřetelem k tomu, jak žák zachází se smyslem učiva, s jeho reprodukcí. Bude se zabývat i zvláštnostmi osobnosti žáka v kontextu učebních situací, žákovým pojetím učiva, volbou taktiky a strategie učení a analýzou postupů a produktů učení, a dále posouzením funkčnosti (dysfunkčnosti) studijního stylu ve vztahu k sociálním aspektům učení u nadaných žáků.

Kurz seznamující s užíváním testu SON-R 2,5-7

/Kurz je určen pro psychology./

lektorka: **Mgr. Marta Beníčková**
počet hodin: 6
termín 1: 3. 3. 2008 (9.30-16.00 hod.)
uzávěrka přihlášek: 18. 2. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
termín 2: 3. 4. 2008
místo: PPP Brno
kód programu: 201/08
poplatek: 800,- Kč
odborný garant: Mgr. et PhDr. Světlana Durmeková, Ph.D.

obsah kurzu: Účastníci se seznámí se základy diagnostiky s novým testem z nabídky Testcentra pro věkovou skupinu 2,5-7 let, který se používá pro diagnostiku nadaných dětí. Jedná se o neverbální testovou baterii složenou ze šesti subtestů. V rámci kurzu budou postupně probírány jednotlivé subtesty, vždy doplněné ilustrativními ukázkami z kazuistik.

Vhodné přístupy v rámci integrace nadaných v běžných školách

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektorka: **PhDr. Jitka Fořtíková, Ph.D.**
počet hodin: 6
termín: 5. 3. 2008 (9.30-16.00)
uzávěrka přihlášek: 20. 2. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 202/08
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: Mgr. et PhDr. Světlana Durmeková, Ph.D.

obsah kurzu: V současné době se často hovoří o nutnosti integračního přístupu k mimořádně nadaným žákům ve školách. Účastníci kurzu se seznámí s hlavními možnostmi a alternativními přístupy ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků v běžných školách. Kurz přiblíží zejména integrační principy, dotkne se také specifických možností jako je např. akcelerace a obohacování učiva.

Charakteristické školní projevy nadaných dětí, jejich výkonové charakteristiky, skupiny nadaných dětí

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektorka: **PhDr. Jana Jurášková, Ph.D.**
počet hodin: 6
termín: 12. 3. 2008 (13.00-19.30)

uzávěrka přihlášek: 29. 1. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 203/08
poplatek: 750,- Kč
odborný garant: Mgr. et PhDr. Světlana Durmeková, Ph.D.

obsah kurzu: V kontextu výzkumu a studia nadaných dětí se často hovoří nejen o oblasti výkonové, ale také o chování a o fyziologických zvláštích těchto dětí. Kurz seznámí s výstupy současných výzkumů a bude se zabývat také školními projevy nadaných dětí, které mohou sloužit jako součást procesu identifikace nadaného žáka učitelem.

Otazníky výchovy nadaného dítěte

/Kurz je určen především pro rodiče./

lektor: PhDr. David Heider
počet hodin: 6
termín: 21. 3. 2008 (10.00-17.00)
uzávěrka přihlášek: 7. 3. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 204/08
poplatek: 650,- Kč

odborný garant: Mgr. et PhDr. Světlana Durmeková, Ph.D.

obsah kurzu: Kurz je zaměřen na specifika vývoje nadaných dětí, jejich pozici v kolektivu vrstevníků, osobnostní charakteristiky, možná úskalí, které doprovázejí vývoj nadaných dětí v oblasti chování, psychické rovnováhy a kvality vztahů s dospělými i vrstevníky. Kurz je zaměřen na problematiku z pohledu rodičů, nastoluje důležitá témata a nabízí odpovědi na možné otázky ohledně výchovy a doprovázení nadaných dětí jejich vývojovými úkoly.

Rozumově nadaní žáci s poruchami učení a chování

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektorka: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.
počet hodin: 6
termín: 6. 5. 2008 (10.00-16.30)
uzávěrka přihlášek: 15. 4. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 205/08
poplatek: 700,- Kč

odborný garant: Mgr. et PhDr. Světlana Durmeková, Ph.D.

obsah kurzu: Účastníci se seznámí s oblastmi psychologie a pedagogiky rozumově nadaných žáků s handicapem, zejména se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Kurz se zaměřuje na problematiku správné identifikace této skupiny žáků, na typické rozpory v jejich výkonech, na jejich typické psychické charakteristiky, na otázku tzv. nesprávných diagnóz (zejména odlišení nadání od hyperaktivity) a seznámí účastníky se systémy pedagogické a speciálně pedagogické péče, které úspěšně fungují v zahraničí.

Nadané dítě v předškolním věku - vývoj a osobnost

/Kurz je určen zejména učitelkám mateřských škol./

lektorky: PhDr. Lidmila Valentová, CSc., doc. PhDr. Lenka Hříbková CSc.
počet hodin: 8
termín: 8. 4. 2008 (9.00-18.00)
uzávěrka přihlášek: 17. 3. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 206/08
poplatek: 850,- Kč

odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Dopolodní blok se zaměřuje na klíčové momenty kognitivního, sociálního a afektivního vývoje předškolních dětí a na základní výchovné problémy tohoto období. Dopolodní blok je věnován projevům nadání

předškolních dětí v oblasti: intelektové, tvořivé, motorické, sociální a ve speciálních oblastech. Současně bude diskutována problematičnost označení „nadané dítě“.

Identifikace a rozvíjení nadání v předškolním věku

/Kurz je určen zejména učitelkám mateřských škol./

lektorky: Doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc. a PhDr. Lidmila Valentová, CSc.

počet hodin: 8

termín: 13. 5. 2008 (9.00-18.00)

uzávěrka přihlášek: 15. 4. 2008

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9

kód programu: 207/08

poplatek: 850,- Kč

odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Dopolodní blok seznamuje účastníky s možnými přístupy, strategiemi a metodami k identifikaci nadaných předškoláků, věnuje se otázkám rozvoje předškolních dětí a omezenosti predikce rozvoje nadání v tomto věku. Odpolední blok se zabývá předškolními dětmi s nevyrovnaným vývojem a úskalími, před kterými stojí rodiče a učitelky mateřských škol při posuzování vhodnosti předčasného nástupu do školy.

Identifikace intelektového nadání a kriteria jeho diagnostiky

/Kurz je určen pro psychology, přihlásit se mohou také speciální pedagogové./

lektor: PhDr. Vladimír Dočkal, CSc.

počet hodin: 6

termín: 24. 4. 2008

uzávěrka přihlášek: 14. 3. 2008

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9

(při dostatečném počtu zájemců určitého regionu může být kurz realizován i mimo Prahu)

kód programu: 208/08

poplatek: 750,- Kč

odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Kurz je určen psychologům PPP a školním psychologům. Mohou se jej zúčastnit i speciální pedagogové, kteří budou s nadanými žáky pracovat, ulehčí to jejich komunikaci s psychologem. Psychologové získají základní informace, jak postupovat při identifikaci intelektově nadaných dětí a obeznámí se s diagnostickými kritérii, která se používají v SR, kde má práce s nadaným víceletou tradici.

Struktura kurzu:

1. Pojem nadání, struktura nadání, zejména intelektového
2. Vývoj nadání
3. Projevy nadaných dětí, indikátory nadprůměrného nadání
4. Problémy diagnostiky nadání
5. Kriteria používaná při identifikaci intelektově nadaných dětí
6. Doporučený postup diagnostiky intelektového nadání

Tvořivost, její diagnostika a rozvíjení

/Kurz je určen pro psychology./

lektor: PhDr. Vladimír Dočkal, CSc.

počet hodin: 6

termín: 22. 5. 2008

uzávěrka přihlášek: 14. 3. 2008

místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9

(při dostatečném počtu zájemců určitého regionu může být kurz realizován i mimo Prahu)

kód programu: 209/08

poplatek: 750,- Kč

odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Kurz je určen psychologům PPP a školním psychologům. Účastníci získají základní informace o tvořivosti jako důležité složce nadání a také některé techniky (včetně orientačních norem), jejichž pomocí mohou tvořivost dětí diagnostikovat. Stručně se seznámí s nejběžnějšími metodami stimulace tvořivosti. Struktura kurzu:

1. Pojem tvořivosti, vztah tvořivosti, inteligence a nadání
2. Stručně z historie teoretických a empirických přístupů k tvořivosti
3. Struktura tvořivosti
4. Dostupné metody diagnostiky tvořivosti
5. Praktický nácvik práce s vybranými diagnostickými nástroji
6. Možnosti stimulace a rozvoje tvořivých schopností

Práce s učebními styly nadaných žáků

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6
termín: 9. 10. 2008 (10.00-16.30 hod.)
uzávěrka přihlášek: 25. 9. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 200/08
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Kurz seznámí účastníky s identifikací studijního stylu se zřetelem k tomu, jak žák zachází se smyslem učiva, s jeho reprodukcí. Bude se zabývat i zvláštnostmi osobnosti žáka v kontextu učebních situací, žakovým pojetím učiva, volbou taktiky a strategie učení a analýzou postupu a produktu učení a dále posouzením funkčnosti (dysfunkčnosti) studijního stylu ve vztahu k sociálním aspektům učení u nadaných žáků.

Psychodidaktické přístupy v práci s nadanými

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektorka: PhDr. Jana Zapletalová
počet hodin: 6
termín: 13. 11. 2008 (10.00-16.30)
uzávěrka přihlášek: 30. 10. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 202/08
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Úprava učiva u nadaných žáků musí respektovat obecné didaktické principy a současně zahrnovat specifika studijních stylů těchto žáků. Kurz se zaměří na možné úpravy učiva, na vytváření portfoliových úloh a na možnosti nominace nadaného žáka učitelem jako jednoho z prostředků identifikace nadaného žáka.

Didaktické přístupy a metody práce s nadanými v matematice

/Kurz je určen učitelům, výchovným poradcům a vychovatelům základních škol, kteří již vzdělávají mimořádně nadané žáky nebo mají zájem připravit se na školní integraci těchto žáků./

lektor: RNDr. Jaroslav Zhouf, Ph.D.
počet hodin: 6
termín: 9. 12. 2008 (10.00-16.30)
uzávěrka přihlášek: 6. 10. 2008
místo: IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9
kód programu: 201/08
poplatek: 650,- Kč
odborný garant: PhDr. David Heider

obsah kurzu: Kurz seznámí účastníky se specifiky práce s matematickými talenty a přiblíží některé zajímavé postupy, které se ve výuce mohou využívat. Téma by mělo přispět k prohloubení rovinné představivosti a k pochopení

Institut
pedagogicko-psychologického poradenství ČR,
školské poradenské zařízení a zařízení pro další
vzdělávání pedagogických pracovníků

Novoborská 372,
190 00 Praha 9

[http:// www.ippp.cz](http://www.ippp.cz)
sekretariat@ippp.cz

IČO: 496 28 518
Tel: 283 882 296

základních kombinatorických pravidel. Účastníci si také procvičí důkazovou techniku, především důkaz sporem. Netradiční úlohy mohou velice dobře pomoci k identifikaci talentovaných dětí z matematiky, a to na střední i základní škole.